

PRZEWODNIK

programowo-dydaktyczny

nauczania religii

Klasa IV liceum i V technikum

materiały edukacyjne

do programu nr AZ-3-01/18 i AZ-4-01/18
i podręcznika nr AZ-34-01/18-RA-25/23

***„W poszukiwaniu
miłości rodzinnej”***

pod redakcją
ks. Stanisława Łabendowicza

RADOM 2023

Przewodniczący redakcji: ks. Stanisław Łabendowicz
Zespół redakcji: Anna Duda, Bożena Sałek

Autorzy katechez: Anna Duda, ks. Damian Fołtyn, s. Elżbieta Gajowiak,
Sławomir Murawski, Bożena Sałek

Redakcja techniczna: Damian Chrzanowski, Anna Grzywacz
Skład i łamanie tekstu: Damian Chrzanowski

DECYZJA O ZATWIERDZENIU PODRĘCZNIKA DO NAUCZANIA RELIGII DLA CAŁEJ POLSKI

**Przewodnik programowo-dydaktyczny nauczania religii dla klasy IV liceum i V technikum
do nauczania religii rzymskokatolickiej na terenie całej Polski,
z zachowaniem praw biskupów diecezjalnych,
może być stosowany jako pomoc uzupełniająca
do podręcznika nr AZ-34-01/18-RA-25/23.**

Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski
Bp Wojciech Osiał

Warszawa, 18 sierpnia 2023 r.

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Andrzej Kiciński, dr Aneta Frączak

Imprimatur: Kuria Diecezji Radomskiej w Radomiu
Bp Marek Solarczyk, Biskup Radomski
Ks. dr Zbigniew Niemirski, Cenzor
Ks. dr Damian Fołtyn, Notariusz Kurii
L. dz. 1166/23, Radom, 5 lipca 2023 r.

Wydawca:

Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia Sandomierz Sp. z o.o.
27-600 Sandomierz, ul. Żeromskiego 6a, tel. 15 64 99 700
zamowienia@wds.com.pl, katechizmy.com.pl, www.wds.pl

ISBN 978-83-8345-024-7

© Copyright by ks. Stanisław Łabendowicz, Radom 2023

Wydanie I

Informacja: Wydział Katechetyczny Kurii Diecezji Radomskiej
26-600 Radom, ul. Malczewskiego 1; tel./fax 48 340 62 38

Dystrybucja: Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia Sandomierz Sp. z o.o.
27-600 Sandomierz, ul. Portowa 14, tel. 15 64 99 753
zamowienia@wds.com.pl, www.wds.pl

Druk i oprawa: Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia Sandomierz Sp. z o.o.
27-600 Sandomierz, ul. Żeromskiego 6a, tel. 15 64 99 700
zamowienia@wds.com.pl, katechizmy.com.pl, www.wds.pl

SPIS TREŚCI

Wyjaśnienie terminów	5
Program nauczania religii	9
Plan dydaktyczny edukacji religijnej	29
Kryteria oceniania	89

WYJAŚNIENIE TERMINÓW

Drodzy Katecheci

Przekazujemy Wam Przewodnik programowo-dydaktyczny nauczania religii w zakresie katechezy szkolnej dla klasy czwartej liceum oraz piątej technikum i materiałów katechetycznych pt. *W poszukiwaniu miłości rodzinnej*, pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza. Zawiera on niezbędne pomoce katechetyczne przydatne w organizacji własnego warsztatu pracy katechety.

W zestawie przewodnika edukacji religijnej w zakresie katechezy szkolnej dla klasy czwartej liceum oraz piątej technikum znajdują się:

- Program nauczania religii,
- Plan dydaktyczny edukacji religijnej,
- Kryteria oceniania.

Przewodnik programowo-dydaktyczny nauczania religii został przygotowany ściśle do poradnika metodycznego i podręcznika ucznia do nauczania religii uczniów klasy czwartej liceum oraz klasy piątej technikum pt. *W poszukiwaniu miłości rodzinnej* (nr AZ-34-01/18-RA-25/23), opracowanych na podstawie *Programu nauczania religii dla szkół ponadpodstawowych*, zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski (nr AZ-3-01/18 i AZ-4-01/18). Terminologia uwzględnia standardy szkolne etapu edukacyjnego oraz wytyczne zawarte w katechetycznych dokumentach Kościoła.

I. PROGRAM NAUCZANIA RELIGII

Program nauczania religii w szkołach w części dotyczącej uczniów klasy czwartej liceum oraz piątej technikum, zawiera cele katechetyczne, treści i wymagania rozpisane na poszczególne grupy tematyczne,

¹ Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, *Program nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach*, Edycja Świętego Pawła, Częstochowa 2018.

wskazania do realizacji programu, zamierzone osiągnięcia, współpracę środowisk katechetycznych, parafii i rodziny oraz korelację nauczania religii z wychowaniem szkolnym.

Cele katechetyczne określają, czemu ma służyć nauczanie i wychowanie religijne w środowisku szkolnym z uwzględnieniem współpracy rodziny i parafii.

Treści określają niezbędne informacje, jakie powinien zawierać program nauczania religii, aby zrealizować cele katechetyczne, które zawierają poszczególne katechezy.

Wymagania określają wiadomości i umiejętności ucznia, by zrealizować cele katechetyczne.

Postawy określają, w jakim kierunku wskazana jest zmiana postawy ucznia.

Diagnozowanie osiągnięć uczniów odnosi się do procedur i metod w zakresie opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności.

Korelacja z edukacją szkolną ma uwzględniać te treści przedmiotów nauczania, które są interesujące z punktu widzenia celów katechetycznych (edukacyjnych) nauki religii. W związku z powyższym *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce* zawiera propozycje zaczerpnięte z analogicznych dokumentów prawa szkolnego. Przyjmuje sformułowania zrozumiałe dla tych programistów oświatowych, którzy z pozycji innych przedmiotów szkolnych chcieliby zaproponować nauce religii integrowanie treści. Jednocześnie należy pamiętać, że korelacja nauki religii z programami pozostałych przedmiotów oznacza, w zależności od konkretnego kontekstu szkolnego, nie tylko podejmowanie funkcji integrującej, ale niekiedy uzupełniającej lub polemicznej.

II. PLAN DYDAKTYCZNY EDUKACJI RELIGIJNEJ

Plan dydaktyczny edukacji religijnej przedstawia ujęcie tabelaryczne *Programu nauczania religii* dla szkół ponadpodstawowych do podręcznika metodycznego do nauczania religii dla uczniów klasy czwartej liceum oraz piątej technikum pt. *W poszukiwaniu miłości rodzinnej* (nr AZ-34-01/18-RA-25/23). Zawiera opis sposobu realizacji celów i zadań zawartych w *Podstawie programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce* i *Programie nauczania religii* z 2018 r.

Cele edukacji religijnej określają, jakie efekty powinniśmy uzyskać w procesie nauczania-uczenia się.

Treści odnoszą się do merytorycznej zawartości programu.

Wymagania określają, co uczeń powinien wiedzieć i umieć.

Postawy określają, w jakim kierunku wskazana jest zmiana postawy ucznia weryfikowana w procesie diagnozowania.

Diagnozowanie osiągnięć uczniów odnosi się do procedur i metod w zakresie opanowania wiadomości, umiejętności.

Korelacje z edukacją szkolną uwzględniają te treści przedmiotów nauczania, które są istotne ze względu na cele katechetyczne nauki religii.

W procesie dydaktycznym nauczyciel dostosowuje przekaz wiedzy i kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do naturalnej aktywności ucznia.

Plan edukacji religijnej dla uczniów klasy czwartej liceum oraz piątej technikum został opracowany w następującym układzie:

1. Numer lekcji, temat.
2. Cele ogólne danej jednostki lekcyjnej.
3. Najważniejsze treści jednostki katechetycznej.
4. Wymagania (wzorzec, punkt odniesienia w zakresie opanowania wiadomości, umiejętności).
5. Postawy.
6. Diagnozowanie osiągnięć uczniów.
7. Korelacje z edukacją szkolną.

III. KRYTERIA OCENIANIA

Ocenianie uczniów na katechezie to nie tylko wystawienie stopni, ale etap procesu dydaktycznego, który ma znaczenie kształcące i wychowawcze.

Celem oceniania jest zapewnienie skuteczności procesu kształcenia, ale również ma charakter pedagogiczny, ponieważ służy informowaniu uczniów o ich postępach w nauce, a tym samym prowadzi do systematyczności i samowychowania. Przy ocenianiu uczniów, dobrze jest pamiętać, że na początku roku szkolnego określamy wymagania², np.: systematyczne odrabianie pracy domowej, aktywność na katechezie, prowadzenie zeszytów, przynoszenie potrzebnych

² Zob. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania.

pomocy itp., a tym łatwiej będzie na końcu wystawić ocenę semestralną i roczną. Każdy katecheta powinien ustalić, jakie wymagania musi spełnić uczeń, aby osiągnąć ocenę: celującą; bardzo dobrą; dobrą; dostateczną; dopuszczającą³. Te ustalenia należy dołączyć jako aneks do systemu oceniania istniejącego w danej szkole. W procesie oceniania obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym).

Określenie poziomu wymagań ma na celu:

- pomoc uczniowi w zdobywaniu wiadomości problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, i umiejętności wynikających z programu nauczania,
- ustalenie kategorii celów i odpowiadających im poziomów wymagań,
- wspieranie ucznia przez rozpoznawanie odpowiedniego poziomu wymagań oraz wskazanie możliwości opanowania kolejnego, wyższego poziomu.

W podręczniku ucznia w każdej jednostce katechetycznej znajdują się pytania „zastanów się i odpowiedz”. Pytania uwzględniają wymagania edukacyjne dla danej katechezy. Mamy jednak świadomość, że katecheza prowadzi do jedności i zażyłości z Chrystusem, a nasza praca katechetyczna w szkole ma pomóc uczniom i ułatwić przeżycie spotkania z Nim we wspólnocie wiary. Trzeba jasno określić uczniom i rodzicom, że stopień z religii dotyczy tylko części procesu i osiągnięć katechezy. Wyjątkowy charakter katechezy domaga się odpowiednich sposobów działania katechety. Trzeba bowiem pamiętać, że stopnie z religii mówią nie tylko o uczniu, ale w pewien sposób także o katechecie.

Ks. Stanisław Łabendowicz

Radom, 3 lipca 2023 r.

³ W niniejszym opracowaniu nie załączono kryteriów na ocenę niedostateczną z uwagi na szczególny charakter nauczania religii w szkole. Katecheza szkolna ma charakter ewangelizacyjno-katechetyczny i społeczno-edukacyjny. Zachęca się katechetów do pozytywnych sposobów oddziaływania wychowawczego aby nie stosować oceny z religii jako jedynie narzędzia dyscyplinującego. Należy unikać ocen niedostatecznych z religii zwłaszcza na zakończenie semestru czy koniec roku.

PROGRAM NAUCZANIA RELIGII

**DLA LICEUM I TECHNIKUM
„Z BOGIEM W DOROSŁE ŻYCIE”
NUMER PROGRAMU AZ-3-01/18 i AZ-4-01/18¹**

Katecheza tożsamości chrześcijańskiej

Czas szkoły ponadpodstawowej to okres kształtowania się w młodym człowieku własnej tożsamości. Intensywne poszukiwania tego, kim się jest, czego się chce i dokąd się zmierza, wymagają od młodzieży wielkiego zaangażowania. Ukształtowanie silnego poczucia własnej tożsamości jest podstawą stabilnego obrazu siebie, poziomu samoakceptacji, relacji z Bogiem, samym sobą i drugim człowiekiem. Rozwojowi własnej tożsamości towarzyszy poczucie odpowiedzialności za swoje czyny oraz duża wrażliwość ukierunkowana na wolność osobistą i prawo do samostanowienia. Należy ten potencjał wykorzystać i uświadomić uczniom, że skoro Bóg mnie stworzył wolnym, to znaczy, że mam swoje życie kształtować samodzielnie. Boży plan wobec człowieka nie jest gotowym scenariuszem, który należy tylko odtworzyć.

Program nauczania religii w liceum przewiduje odkrycie swojego życia w świetle cnót: wiary, nadziei i miłości. Katecheza i nauczanie religii na etapie szkoły ponadpodstawowej ma pomóc młodym w odnalezieniu siebie w wolności i nauczeniu się bycia odpowiedzialnym. W tym celu zaplanowano następujący układ treści w poszczególnych klasach:

- Klasa I liceum – W poszukiwaniu wolności
- Klasa II liceum – W poszukiwaniu dojrzałej wiary
- Klasa III liceum – W poszukiwaniu nadziei
- **Klasa IV liceum – W poszukiwaniu miłości**
- Klasa I technikum – W poszukiwaniu wolności
- Klasa II technikum – W poszukiwaniu dojrzałej wiary

¹ Program nauczania religii został zatwierdzony przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski 8 czerwca 2018 r.

- Klasa III technikum – W poszukiwaniu nadziei
- Klasa IV technikum – Poszukiwanie miejsca w świecie
- **Klasa V technikum – W poszukiwaniu miłości**

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

Katecheza na poziomie szkoły ponadpodstawowej jest ukierunkowana na wspomaganie dojrzewania w wierze. Wzbudza potrzebę i kształtuje umiejętności dawania świadectwa oraz podejmowania apologii wiary, a także odczytywania powołania i odkrywania miejsca w świecie, Kościele, narodzie i rodzinie.

I. Wspomaganie w osiąganiu dojrzałości w wierze. Ukazanie wiary jako relacji osobowej. Integrowanie przyjmowanych treści wiary. Dążenie do zgodności postaw z deklarowaną wiarą.

II. Pogłębianie znajomości Biblii i Tradycji. Uzasadnienie natchnionego charakteru Biblii. Analizowanie tekstów biblijnych i religijnych oraz korzystanie z nich w uzasadnianiu wiary.

III. Odkrywanie słowa Bożego jako źródła odpowiedzi na pytania egzystencjalne. Aktualizacja orędzia biblijnego. Ukazywanie w tekstach biblijnych Boga działającego na rzecz człowieka. Wspieranie interioryzacji tekstów biblijnych i nauczania Kościoła.

IV. Kształtowanie hierarchii wartości w oparciu o Boże Objawienie. Pomoc w rozpoznawaniu i hierarchizacji wartości w celu dokonywania właściwych wyborów.

V. Towarzystwo w odkrywaniu powołania chrześcijańskiego. Wspieranie w odnajdywaniu miejsca w świecie. Wychowywanie do odpowiedzialnego pełnienia różnych ról w społeczeństwie. Wskazywanie zróżnicowanych zadań wynikających z przyjęcia sakramentów świętych.

VI. Kształtowanie tożsamości eklezjalnej. Pomoc w odkrywaniu miejsca i zadań w Kościele. Wychowywanie do identyfikacji i odpowiedzialności za wspólnotę. Przedstawianie wydarzeń z historii Kościoła (poznawanych współbieżnie z nauczaniem historii w szkole), ich religijnej interpretacji oraz związku ze współczesnością.

VII. Przygotowanie do podejmowania działań apostołskich. Wprowadzanie do dojrzałego udziału w misji Chrystusa i Kościoła: kapłańskiej, prorockiej i królewskiej. Budzenie potrzeby dawania świadectwa wiary oraz odpowiedzialności za misję.

W poszukiwaniu miłości

Program nauczania dla klasy IV liceum i V technikum opatrzone tytułem: *W poszukiwaniu miłości*. Motywem powtarzającym się w tematyce kolejnych działów jest miłość rozumiana jako najwyższa wartość nadająca sens życiu. Treści programowe zostały tak zaplanowane, aby młodzież w trakcie zgłębiania tematu miłości utwierdziła się w przekonaniu, że nie ogranicza się ona do uczuć, dobrego nastroju, związku między mężczyzną i kobietą, ale powinna stać się zasadą życia, której pełnia jest w Bogu. Uczeń w klasie IV ma także zrozumieć, że miłość jako fundament ma przełożenie na szacunek do siebie, drugiego człowieka, stanowi o jakości życia w społeczeństwie i państwie. Po wyczerpaniu tematyki programowej w klasie IV, uwieńczeniem edukacji mogłoby być złożenie przez uczniów podpisu pod słowami Karola Wojtyły: *Miłość mi wszystko wyjaśniła, miłość wszystko rozwiązała, dlatego uwielbiam miłość*.

Treści nauczania dedykowane uczniom w klasie IV liceum i V technikum w następujących po sobie działach wypływają z poprzednich i skupiają się głównie na zrozumieniu, czym powinna być miłość dla człowieka, który deklaruje pragnienie wzrastania w wierze. Program nauczania w klasie maturalnej podejmuje w dziale I tematykę dotyczącą sensu życia. Miłość jest omówiona jako zasada warunkująca jakość uczuć, pracy i kultury. W ramach działu II podjęte zostają treści, które wynikają z powołania do życia w Kościele, społeczeństwie i rodzinie. Tematyka jednostek lekcyjnych w tym dziale winna zostać tak skomponowana, aby tytuły odzwierciedlały konsekwencje dla życia człowieka – wyboru lub odrzucenia miłości. Planując tematykę działu III, należy skupić się na przykazaniu miłości jako kamieniu węgielnym życia każdego człowieka. Z niego wypływają zagadnienia działu IV, które systematyzują chrześcijańską wizję szczęścia, uwzględniając to, co temu szczęściu nie służy. Celem omawiania treści z działu V jest umocnienie wiary uczniów w to, że Bóg-Prawodawca stworzył harmonijny świat i poddanie się Jego planom warunkuje szczęście,

a na Jego prawodawstwie można budować szczęśliwą rodzinę jako jedyny słuszny plan wobec mężczyzny i kobiety. Ostatni dział zawiera tematy wprowadzające w liturgię roku kościelnego, w tajemnicę żywego Kościoła, a także w rolę Kościoła w narodzie polskim.

1. Żyję, aby kochać

Cele katechetyczne

- Przedstawienie uczuć jako daru Boga, które uwarunkowują dobro i prowadzą do szczęścia
- Zapoznanie z nauką społeczną Kościoła na temat pracy
- Zaznajomienie z nauczaniem Kościoła rzymskokatolickiego na temat granic kultury
- Kształtowanie umiejętności analizowania poglądów i postaw wynikających z wiary i kultury

Treści

- Boskie pochodzenie pragnienia szczęścia (C.1)
- Uczucia jako naturalne elementy psychiki ludzkiej. Ocena moralna uczuć (C.4)
- Wartość pracy człowieka (C.16)
- Dialog międzykulturowy i międzyreligijny (F.2)

Wymagania

Uczeń:

- uzasadnia związek dążenia do szczęścia z prawdą i posłuszeństwem Bogu (C.1.2),
- definiuje i opisuje uczucia ludzkie (C.4.1),
- wyjaśnia, kiedy uczucia nabierają wartości moralnej (C.4.2),
- wyjaśnia sens pracy ludzkiej (C.16.7),
- omawia i ocenia różne sposoby pozyskiwania dóbr (C.16.8),
- wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury (F.2.4).

Postawy

Uczeń:

- dąży do szczęścia zgodnie z jego chrześcijańską wizją (C.1.b),
- panuje nad własnymi emocjami (C.4.a),
- kształtuje w sobie postawę bezinteresowności i odpowiedzialności (C.4.b),

- szanuje ludzką pracę (C.16.d),
- uzasadnia postawę katolika (F.2.b),
- zachowuje tożsamość katolika (F.2.c).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - etos pracy w utworach literatury
- Filozofia
 - wybrane teorie filozoficzne na temat szczęścia jednostki
- Wiedza o społeczeństwie
 - emocje, uczucia i temperament w postępowaniu człowieka; inteligencja emocjonalna
 - postrzeganie innych kultur na podstawie literatury (np. fragmentów pracy W pogoni za wyobrażeniami. Próba interpretacji polskiej literatury podróżniczej poświęconej Ameryce Łacińskiej Marcina F. Gawryckiego lub fragmentów pracy Wizerunek obcego. Kultury afrykańskie w relacjach Henryka Sienkiewicza, Mariana Brandysa i Marcina Kydryńskiego Haliny Witek)
 - elementy dziedzictwa kulturowego etnicznej grupy mniejszościowej w Rzeczypospolitej Polskiej (mniejszości narodowe i etniczne, grupa posługująca się językiem regionalnym, imigranci)

2. Miłość niejedno ma imię

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy, że bezwarunkowa miłość Boga stanowi źródło istnienia człowieka
- Wyjaśnienie, na czym polega odpowiedzialność wobec ojczyzny, społeczeństwa i bliźniego
- Zapoznanie z nauczaniem Kościoła dotyczącym życia w społeczeństwie oraz stanowiskiem Kościoła na temat procesu globalizacji
- Zaznajomienie z wymaganiami Ewangelii mówiącymi o równości wszystkich wobec Boga
- Przedstawienie zadań osób wierzących wpływających z powołania do życia w Kościele, społeczeństwie i rodzinie

- Ukazanie mechanizmów powstawania nierówności społecznych
- Kształtowanie umiejętności interpretacji tekstów źródłowych

Treści

- Znaczenie i skutki sakramentów w służbie wspólnoty dla człowieka (B.7)
- Rodzaje powołań w Kościele i sposób ich realizacji (C.9)
- Powołanie mężczyzny i kobiety (C.15)
- Wpływ ustroju społeczno-politycznego na życie człowieka (C.16)
- Życie zakonne (E.5)
- Patriotyzm – miłość do Ojczyzny (E.7)
- Charyzmat w Kościele i dla Kościoła (E.10)
- Wspólnotowy charakter powołania osoby ludzkiej (E.11)
- Świadectwo chrześcijańskiego życia warunkiem głoszenia Ewangelii (F.1)

Wymagania

Uczeń:

- uzasadnia, że święcenia i małżeństwo są sakramentami w służbie drugiemu człowiekowi (B.7.2),
- definiuje powołanie (C.9.1),
- wymienia i charakteryzuje drogi realizacji powołania (C.9.2),
- charakteryzuje wybrane drogi powołania chrześcijańskiego (C.9.3),
- podaje przykłady ról społecznych uwarunkowanych płciowo (C.15.6),
- objaśnia sposoby walki z zagrożeniami globalizacji (C.16.11),
- omawia działalność zakonów i ich rolę w dziejach Kościoła (E.5.2),
- omawia obecność wątków religijnych w kulturze narodu polskiego (literatura, muzyka, pieśni, sztuka, malarstwo) i rolę religii w kształtowaniu patriotyzmu i postaw społecznych (E.7.3),
- wyjaśnia, na czym polega patriotyzm (E.7.4),
- wyjaśnia i wskazuje, jakie niebezpieczeństwa niesie szowinizm, ksenofobia, antysemityzm, rasizm, kosmopolityzm (E.7.5),
- wymienia charyzmaty i wyjaśnia ich specyfikę (E.10.1),

- charakteryzuje uczestnictwo chrześcijanina w życiu społecznym (E.11.1),
- uzasadnia potrzebę zaangażowania chrześcijanina w dzieło misyjne (F.1.4).

Postawy

Uczeń:

- jest przekonany o konieczności służby innym ludziom wynikającej z przyjętych sakramentów (B.7.a),
- wyraża ufność w pomoc Bożą udzielaną w sakramentach w służbie wspólnoty (B.7.b),
- rozpoznaje własne powołanie i podejmuje działania adekwatne do niego (C.9.a),
- dokonuje wyborów moralnych inspirowanych Ewangelią (C.9.b),
- pomaga innym w rozeznaniu powołania (C.9.c),
- modli się o powołania i za powołanych (C.9.d),
- akceptuje i docenia własną płciowość (C.15.a),
- przyjmuje postawę odpowiedzialności za świat stworzony, siebie i drugiego człowieka (C.16.a),
- wspiera działalność zakonów duchowo i materialnie (E.5.b),
- z szacunkiem odnosi się do Kościoła w Polsce (E.7.a),
- angażuje się w jego rozwój i działalność (E.7.b),
- odkrywa szczególne dary, którymi został obdarzony (E.10.a),
- rozwija posiadane zdolności i dary Ducha Świętego w służbie innym (E.10.b),
- angażuje się w działalność na rzecz dobra społeczności, w których funkcjonuje (E.11.a),
- wykazuje zainteresowanie misyjną działalnością Kościoła (F.1.b),
- włącza się w pomoc duchową lub materialną na rzecz misji (F.1.c).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - etos pracy oraz postawy patriotyczne w utworach literackich
- Wychowanie do życia w rodzinie
 - wartości związane z płciowością człowieka: męskość, kobiecość, miłość, małżeństwo, rodzina

- Wiedza o społeczeństwie
 - role społeczne człowieka w związku z jego przynależnością do różnych grup społecznych
- Historia
 - rola zakonów w dziejach Europy
 - przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej

3. Przykazanie miłości

Cele katechetyczne

- Zapoznanie ze sposobami naśladowania miłości Boga w życiu codziennym
- Ukazanie modlitwy jako drogi przemiany człowieka
- Przedstawienie zadań wynikających z przykazania miłości, do których zaproszony jest chrześcijanin
- Rozwijanie umiejętności analizy i samooceny postępowania według przykazania miłości

Treści

- Życie w prawdzie (C.17)
- Skuteczność modlitwy (D.12)
- Świadekstwo chrześcijańskiego życia warunkiem głoszenia Ewangelii (F.1)

Wymagania

Uczeń:

- przedstawia destrukcyjne działanie kłamstwa (C.17.5),
- dowodzi konieczności związku modlitwy z czynami i czynów z modlitwą (D.12.2),
- wyjaśnia, na czym polega świadekstwo chrześcijańskiego życia (F.1.1),
- wyjaśnia, że świadekstwo jest podstawowym sposobem głoszenia Ewangelii (F.1.2),
- uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3),
- uzasadnia potrzebę zaangażowania chrześcijanina w dzieło misyjne (F.1.4).

Postawy

Uczeń:

- kształtuje postawę prawdomówności (C.17.a),
- odrzuca zachowania niszczące prawdę (C.17.e),
- kształtuje postawę pokory, ufności i wytrwałości w zwracaniu się do Boga na modlitwie (D.12.a),
- daje świadectwo swojej wiary (F.1.a).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - erystyka i demagogia – ocena etyczna
- Wiedza o społeczeństwie
 - krytyczna analiza przekazów medialnych
 - przejawy nieetycznych zachowań dziennikarzy (manipulacja, socjotechniki)
- Podstawy przedsiębiorczości
 - postawy etyczne, społeczna solidarność i odpowiedzialność w życiu gospodarczym

4. Miłość czy miłości?

Cele katechetyczne

- Ukazanie cech i przymiotów miłości na podstawie *Hymnu o miłości* św. Pawła
- Kształtowanie umiejętności wartościowania czynników warunkujących szczęście

Treści

- Chrześcijańska wizja szczęścia (C.1)
- Cnoty boskie (C.6)
- Powołanie mężczyzny i kobiety (C.15)

Wymagania

Uczeń:

- wskazuje we współczesnej kulturze zafałszowane wizje szczęścia (materialistyczny konsumpcjonizm, hedonizm) (C.1.3),
- hierarchizuje cnoty i wskazuje praktyczne możliwości ich nabywania (C.6.3),

- podaje przykłady osób oraz świętych kierujących się miłością (C.15.3).

Postawy

Uczeń:

- odrzuca postawy materialistyczno-konsumpcyjne (C.1.c),
- świadomie rozwija cnoty boskie i kardynalne w relacjach z Bogiem i ludźmi (C.6.a),
- troszczy się o czystość serca (C.15.b).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - żywotność motywów biblijnych (miłość, szczęście, świętość)
- Wychowanie do życia w rodzinie
 - główne funkcje płciowości: wyrażanie miłości, budowanie więzi i rodzicielstwo, wzajemna pomoc i uzupełnianie, integralna współpraca płci

5. Bóg kocha człowieka i chce jego szczęścia

Cele katechetyczne

- Ukazanie powołania mężczyzny i kobiety oraz ich roli w stworczym i odkupieńczym planie Boga
- Przedstawienie życia jako daru Boga, nakreślenie granic nienaruszalności i świętości życia
- Zapoznanie z nauką Kościoła na temat świętości życia w wymiarze doczesnym i wiecznym
- Wyjaśnienie różnic między szabatem a niedzielą
- Kształtowanie umiejętności oceny moralno-etycznych granic ingerencji współczesnej medycyny w życie człowieka

Treści

- Człowiek stworzony jako mężczyzna i kobieta (A.11)
- Zmartwychwstanie Chrystusa a nasze zmartwychwstanie. Sens śmierci. (A.24)
- Biblijne uzasadnienie świętowania niedzieli (C.12)
- Poszanowanie godności i życia człowieka (C.14)
- Powołanie mężczyzny i kobiety. Kościół wobec ideologii *gender* (C.15)

Wymagania

Uczeń:

- omawia konsekwencje stworzenia człowieka mężczyzną i kobietą (A.11.3),
- uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4),
- prezentuje naukę Kościoła dotyczącą życia wiecznego i podaje przykłady zastosowania jej we własnym życiu (A.24.1),
- uzasadnia wyjątkowy charakter niedzieli dla chrześcijan (C.12.3),
- wyjaśnia, że życie ludzkie jest święte (C.14.2),
- uzasadnia potrzebę głoszenia wartości życia (C.14.3),
- wymienia sposoby poszanowania życia i godności człowieka (zdrowie, badania naukowe, *in vitro*, integralność cielesna) (C.14.4),
- przedstawia i uzasadnia naukę Kościoła na temat *in vitro* (C.14.5),
- wskazuje związek między seksualnością a godnością ludzką (C.15.4),
- wskazuje różnice prowadzące do integralności płciowej (C.15.5),
- opisuje zagrożenia ideologii *gender*, odnosząc je do niewłaściwie definiowanej relacji natura – kultura (C.15.13).

Postawy

Uczeń:

- szanuje godność własną i innych osób (A.11.b),
- odpowiedzialnie kształtuje swoją seksualność jako Boży dar (A.11.c),
- kształtuje perspektywę swojego życia wykraczającą poza doczesność (A.24.a),
- angażuje się w rodzinne świętowanie niedzieli (C.12.c),
- broni zagrożonego życia (C.14.b),
- identyfikuje się z wartościami *pro life* (C.14.c),
- podejmuje walkę z postawami zagrażającymi szczęściu (C.15.g).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - Biblia – fragmenty Księgi Rodzaju, Pieśni nad Pieśniami
- Filozofia
 - antropologia filozoficzna

- Biologia
 - rozwój człowieka
 - badania prenatalne
 - zapłodnienie zewnątrz ustrojowe
 - płęć biologiczna

6. W miłości ku szczęśliwej rodzinie

Cele katechetyczne

- Ukazanie zadań Kościoła domowego w społeczeństwie i Kościele powszechnym
- Ukazanie czystej miłości jako wartości
- Przedstawienie obowiązków rodziców i dzieci, o których mówi Pismo święte i nauka Kościoła
- Zapoznanie z zadaniami małżeńskimi ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialnego rodzicielstwa
- Kształtowanie umiejętności oceniania postaw, które służą budowaniu w rodzinie świątecznego charakteru niedzieli
- Rozwijanie umiejętności analizowania zadań rodziny w Bożym planie stworzenia

Treści

- Liturgia Kościoła domowego (B.4)
- Przeżywanie niedzieli w rodzinie (C.12),
- Obowiązki chrześcijanina wobec rodziców (C.13)
- Powołanie mężczyzny i kobiety. Miłość, płodność, powołanie do czystości. Dziecko jako dar Boga (C.15)
- Rodzina podstawowym miejscem życia i wychowania. Zadania rodziny w planie stworzenia, zbawienia i uświęcenia (E.13)

Wymagania

Uczeń:

- wymienia elementy liturgii Kościoła domowego i uzasadnia potrzebę jej sprawowania (B.4.3),
- omawia prawidłowe sposoby przeżywania niedzieli (C.12.4),
- omawia znaczenie modlitwy w rodzinie jako Kościele domowym (E.13.2),
- definiuje pojęcia: miłość, wdzięczność i szacunek w kontekście IV przykazania (C.13.1),

- analizuje zadania rodziny w Bożym planie stworzenia (C.13.2),
- wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców oraz rodziców wobec dzieci, wiążąc je z czcią, jaka należy się samemu Bogu (C.13.3.; E.13.1),
- opisuje istotę miłości małżeńskiej i jej cechy (C.15.1),
- definiuje pojęcia: wierność, czysta miłość, wstyd, wstydlivość (C.15.2),
- wyjaśnia, że dziecko jest darem Boga i owocem miłości rodziców (C.15.11).

Postawy

Uczeń:

- pogłębia relację z Panem Jezusem (B.4.b),
- angażuje się w rodzinne świętowanie niedzieli (C.12.c),
- podejmuje starania o zachowanie świętecznego charakteru niedzieli w swojej rodzinie (C.12.d),
- przejawia postawę szacunku wobec rodziców i opiekunów (C.13.a),
- modli się za rodziców i opiekunów (C.13.b),
- troszczy się o czystość serca (C.15.b),
- modli się o czystość serca dla siebie oraz przyszłego współmałżonka (C.15.c),
- inspiruje innych do zachowania czystości (C.15.d),
- urzeczywistnia w swoim życiu postawę czystości (C.15.e),
- akceptuje nauczanie Kościoła odnośnie do życia i rodzicielstwa (C.15.f),
- inicjuje modlitwę w rodzinie lub za rodzinę (E.13.a),
- pielęgnuje relacje w rodzinie (E.13.b),
- troszczy się o członków rodziny (E.13.c),
- chętnie pomaga (E.13.d).

Korelacja z edukacją szkolną

- Wiedza o społeczeństwie
 - Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny
- Wychowanie do życia w rodzinie
 - prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny

- odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości
- odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację
- metody rozpoznawania płodności
- antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym

7. „Śpiewajcie Panu pieśń nową” (Ps 96,1)

Cele katechetyczne

- Ukazywanie wydarzeń roku liturgicznego jako konkretnych wyzwań dla życia i postępowania względem Boga i bliźnich
- Pogłębianie znajomości Pisma Świętego przybliżanego w wybranych obchodach liturgicznych;
- Kształtowanie umiejętności dostrzegania religijnego wymiaru życia poszczególnych osób wierzących i narodu polskiego

Treści

- Boże Narodzenie, dzieciństwo i życie ukryte Jezusa. Najważniejsze wydarzenia publicznej działalności Jezusa i ich znaczenie (A.15.)
- Męka i śmierć Jezusa oraz ich rozumienie w świetle wiary (A.16)
- Formy pobożności wiernych i religijności ludowej (B.8)
- Kult świętych w roku liturgicznym (B.11)
- VII i X przykazanie Boże: troska o potrzebujących, uchodźców, walka z głodem na świecie (C.16)
- Rytm życia modlitewnego (D.11)
- Kościół w życiu narodu polskiego (E.6)

Wymagania

Uczeń:

- omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1.)
- wymienia okoliczności wydarzeń Wielkiego Tygodnia, omawia przebieg wydarzeń męki i śmierci Jezusa (A.16.1.)
- wyjaśnia, że pobożność wiernych i religijność ludowa są drogą przekazu tradycji (B.8.3.)
- uzasadnia kult świętych w obchodach roku liturgicznego (B.11.1),
- wymienia obchody ku czci największych świętych Kościoła (B.11.2),

- podaje przykłady akcji społecznych zwalczających ubóstwo i głód (C.16.9),
- objaśnia sposoby walki z zagrożeniami globalizacji (C.16.11),
- omawia rytm modlitwy w cyklu roku liturgicznego, tygodnia i dnia (D.11.2),
- ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości chrześcijańskiej: hymn „Bogurodzica”, obrona Jasnej Góry, ogłoszenie Maryi Królową Polski przez Jana Kazimierza, odsiecz wiedeńska (E.6.3).

Postawy

Uczeń:

- przygotowuje się do owocnego przeżywania Świąt Bożego Narodzenia (A.15.a.)
- wyraża wdzięczność za zbawczą Mękę i Śmierć Jezusa (A.16.a.)
- jest przekonany o wartości udziału w nabożeństwie drogi krzyżowej i Gorzkich Żali (A.16.b.)
- docenia wartość pobożności ludowej (B.8.c.)
- ma świadomość konieczności oddawania czci i szacunku świętym (B.11.a),
- wzoruje się na świętych i prosi o ich wstawiennictwo (B.11.b),
- angażuje się w pomoc biednym, uchodźcom i potrzebującym (C.16.c),
- praktykuje każdy rodzaj modlitwy (D.11.b),
- stara się być wytrwałym w modlitwie (D.11.c),
- wykazuje modlitewną troskę o własną Ojczyznę (E.6.d).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - Gatunki literackie
 - Literackie środki wyrazu artystycznego
 - Wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury
 - Teksty literatury i kultury
- Filozofia
 - Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka
 - Kryteria rzetelnej dyskusji w sporach światopoglądowych

- Język łaciński
 - Znaczenie języka łacińskiego i kultury antycznej w różnych dziedzinach współczesnej kultury i nauki
- Muzyka
 - Muzykowanie formą autoekspresji (śpiew, gra na instrumentach, taniec, komponowanie)
 - Film, reklama, sztuka, rozrywka, edukacja, religia jako obszary praktycznego zastosowania multimediów z użyciem muzyki
 - Religia jako obszar stosowania multimediów z użyciem muzyki
- Historia muzyki
 - Kultura muzyczna wczesnego średniowiecza związana z rozwojem chrześcijaństwa
 - Chorał gregoriański
 - powstanie
 - związek z liturgią Kościoła rzymskiego (antyfonarz)
 - formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium)
 - Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzinie i in.)
 - Twórcy muzyki sakralnej
 - Muzyka kościelna (msza i jej stałe części)
 - Współczesna muzyka religijna i chrześcijańska
- Plastyka
 - Dziedzictwo narodowe i regionalne
 - Lokalni twórcy i ich dzieła; sztuka regionu; dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym istotne dla kultury lokalnej zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy
 - Religia jako obszar zastosowania multimediów; film, prezentacja lub cykl fotografii na określony temat; krytyczna ocena materiałów multimedialnych
- Historia sztuki
 - Religijne konteksty i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki
 - Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych

- Sakralna funkcja dzieł sztuki
 - Ikonografia chrześcijańska
- Geografia
 - Zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę
- Wychowanie do życia w rodzinie
 - Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie

WSKAZANIA DO REALIZACJI PROGRAMU

W nauczaniu religii w klasie IV liceum i V technikum katecheta musi uwzględnić fakt, iż uczniowie na pewnym etapie będą przygotowywać się do egzaminów maturalnych. W związku z tym należy opracować stosowny rozkład materiału odpowiedni do harmonogramu zajęć danej szkoły, tak by nie zostało w nim pominięte żadne z zagadnień przewidzianych w programie. Tematyka roku dotyczy tego, co jest szczególnie interesujące z punktu widzenia młodego człowieka, a zatem poszukiwania miłości. Dział wprowadzający służy uświadomieniu młodzieży, iż pragnienie szczęścia jest wpisane w naturę człowieka i zamierzone przez Boga. Jednym z zagadnień podejmowanych w tym dziale jest kwestia uczuć i ich moralnej oceny. Uczniowie na tym etapie dość intensywnie przeżywają wszelkie uczucia, zatem przydatne będą wskazania odnośnie do ich poprawnej oceny.

Nauczanie religii na omawianym etapie edukacyjnym stanowi pomoc w odkrywaniu powołania. Jeden z obszarów tematycznych na lekcjach religii w klasie IV liceum i V technikum to różne drogi życiowe, na których człowiek realizuje swe powołanie do życia w miłości. W związku z tym omawiane są sakramenty w służbie wspólnoty. To również okazja do uświadomienia uczniom, iż miłość jako pragnienie dobra innych powinna stanowić siłę napędową wszelkich działań, podejmowanych na gruncie rodzinnym, społecznym, zawodowym. Będą służyły temu przykłady osób, które realizują swe powołanie oraz misję w sposób zgodny z wolą Bożą i na rzecz innych. Warto zachęcać uczniów, by szukali takich wzorów wśród bliskich lub znanych sobie osób, jak również w swoim gronie. W jednostkach lekcyjnych służących wychowaniu do życia wspólnotowego, za punkt wyjścia można także obrać aktywność uczniów, którzy w tym wieku często angażują się w inicjatywy o charakterze społecznym. Kwestią do dyskusji, w którą niewątpliwie młodzież zechce włączyć się, jest właściwie rozumiana równość społeczna i tolerancja. Na te zagadnienia należy przeznaczyć odpowiednio dużo czasu, by każda ze stron mogła wypowiedzieć swe stanowisko oraz zapoznać się z argumentami strony przeciwnej.

Obszarem tematycznym, w którym należy pozostawić młodzieży dużą swobodę w wyrażaniu myśli, jest dział związany z przykazaniem miłości i jego realizacją na co dzień. Niezwykle cenne w jego omawianiu będą świadectwa i przykłady osób wzorcowo realizujących przykazanie miłości w swym życiu. Należy jednak szukać wzorców możliwie najbliższych uczniom bądź zachęcić ich do własnych poszukiwań, by wskazane postaci mogły być naśladowane. Analogicznie w interpretacji słowa Bożego związanego z życiem wiarą warto nie tyle przedstawiać gotowe interpretacje, ile zachęcać młodzież do odnajdywania w Biblii inspiracji i przesłań dla własnego życia i postępowania. Warto w tym celu posługiwać się metodami biblijnymi. Takie podejście do tekstu natchnionego dotyczy również kluczowego dla działu IV *Hymnu o miłości* św. Pawła jako punktu odniesienia dla prawdziwej miłości, jakże często mylonego w wieku młodzieńczym z „miłostkami” i chwilowymi fascynacjami oferowanymi przez świat i mentalność materialistyczno-konsumpcyjną.

Planując realizację zagadnień przewidzianych w programie klasie IV liceum i V technikum, należy zapewnić optymalną liczbę godzin na realizację działów poświęconych małżeństwu i rodzinie. Nauczanie religii na tym etapie edukacyjnym dla większości uczniów może być ostatnią okazją do systematycznego poznawania nauki Kościoła. Nie może zatem zabraknąć treści związanych z powołaniem do życia w małżeństwie i rodzinie. Odpowiednio dużo czasu trzeba przeznaczyć na swoistą diagnozę stosunku młodzieży do tych zagadnień. Katecheta, podejmując zagadnienia dotyczące życia w małżeństwie i rodzinie, nie może ograniczać się do prezentacji nauczania Kościoła, bowiem dla części uczniów nauczanie to nie będzie stanowiło argumentu w dyskusji. Konieczna jest znajomość zagadnień na innych płaszczyznach i odnoszenie się do osiągnięć nauki. Jednocześnie w podsumowaniu wszelkich dyskusji winno jasno wybrzmieć stanowisko Kościoła w omawianych sprawach.

Tematyka życia małżeńskiego i rodzinnego winna być przesycona pozytywnymi przykładami, których brakuje zarówno w przestrzeni publicznej, przekazie medialnym, jak również w rodzinach niektórych uczniów. Zagadnienia te warto podejmować w dialogu z innymi przedmiotami. Poza korelacją może służyć temu praca metodą projektów, organizacja szkolnych rekolekcji wpisująca się w wybrane założenia

programu wychowawczo-profilaktycznego bądź spotkania z zapraszonymi gośćmi (zarówno tradycyjne, jak i z użyciem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych: webinaria, czaty, transmisje on-line, skype itp).

Pozytywne przykłady powinny dotyczyć także organizacji życia religijnego w rodzinie, przeżywania świąt i uroczystości, a także promowania wspólnot i ruchów religijnych adresowanych do małżeństw i rodzin. Zachęcając uczniów do odkrywania własnego powołania, nie można zapomnieć o modlitwie jako skutecznym środku wspierającym we właściwym wyborze drogi życiowej i realizacji powołania zgodnie z wolą Bożą. Ponieważ zagadnienia podejmowane w tych klasach wiążą się z przyszłością uczniów i ich dojrzałym przeżywaniem wiary w codzienności, na lekcjach warto pracować metodą SMART, która ułatwi młodzieży przyszłe planowanie i osiągnięcie celów. Dzięki niej cele te będą S-specyficzne; M-mierzalne, A-ambitne, R-rzeczywiste i T-terminowe.

Niezależnie od rozwiązań metodycznych i środków zaproponowanych w poradnikach dla nauczycieli, katecheci winni nieustannie weryfikować owocność własnych działań i podejmować takie środki i sposoby pracy, które zapewnią możliwie pełną realizację celów w danej klasie. W ten sposób nie będą żałowali „trudu i pomysłowości, aby lekcje religii miały swój blask i świeżość, a także ten szczególny urok, jaki z natury Objawienia Bożego jest im właściwy” (Jan Paweł II, *Przemówienie do katechetów, nauczycieli i uczniów*, Włocławek, 6 czerwca 1991).

PLAN DYDAKTYCZNY EDUKACJI RELIGIJNEJ

**z katechezy w zakresie klas IV liceum i V technikum
do programu nr AZ-3-01/18 i AZ-4-01/18
i podręcznika nr AZ-34-01/18-RA-25/23
„W poszukiwaniu miłości rodzinnej”
pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza**

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
I. Żyję, aby kochać				
1.	Pragnienie miłości w życiu człowieka	Ukazanie chrześcijańskiej wizji szczęścia i jej boskiego charakteru pochodzenia. Kształtowanie postawy troski o pielęgnowanie cnót boskich i kardynalnych w swoim życiu.	Pragnienia i potrzeby młodego człowieka.	– wylicza pragnienia i potrzeby młodego człowieka, – wymienia zafałszowane wizje szczęścia (C.1.3), – definiuje pojęcia: „konsumpcjonizm”, „hedonizm” (C.1.3), – rozróżnia wizje szczęścia, – hierarchizuje cnoty i wskazuje praktyczne możliwości ich nabywania (C.6.3).
2.	Bóg jest miłością	Przedstawienie przymiotów, imion i obrazu Boga. Kształtowanie postawy otwartości na przyjęcie Boga do swojego życia.	Przymioty i imiona Boga. Obraz Boga.	– wymienia przymioty i imiona Boga (A.7.1), – omawia obraz Boga (A.7.1), – podaje, jaki jest Bóg, – wyjaśnia, czym są transcendencje i immanencje Boga wobec świata (A.7.2), – opisuje, w jaki sposób chrześcijanin może doświadczyć miłości Pana Boga w swoim życiu.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– kształtuje w sobie postawę posłuszeństwa Bogu (C.1.a), – dąży do szczęścia zgodnie z jego chrześcijańską wizją (C.1.b), – odrzuca postawy materialistyczno-konsumpcyjne (C.1.c), – świadomie rozwija cnoty Boskie i kardynalne w relacjach z Bogiem i ludźmi (C.6.a), – prowadzi życie według cnót (C.6.b).	Ocena aktywności na lekcji. Ocena znajomości tekstów biblijnych mówiących o miłości. Opiniowanie wypowiedzi na temat zafałszowanej wizji szczęścia. Ocena rozmowy kierowanej na temat pragnień i potrzeb młodego człowieka.	Język polski – etos pracy w utworach literatury Filozofia – wybrane teorie filozoficzne na temat szczęścia jednostki Wiedza o społeczeństwie – emocje, uczucia i temperament w postępowaniu człowieka; inteligencja emocjonalna – postrzeganie innych kultur na podstawie literatury (np. fragmentów pracy W pogoni za wyobrażeniami. Próba interpretacji polskiej literatury podróżniczej poświęconej Ameryce Łacińskiej Marcina F. Gawryckiego lub fragmentów pracy Wizerunek obcego. Kultury afrykańskie w relacjach Henryka Sienkiewicza, Mariana Brandysa i Marcina Kydryńskiego Haliny Witek) – elementy dziedzictwa kulturowego etnicznej grupy mniejszościowej w Rzeczypospolitej Polskiej (mniejszości narodowe i etniczne, grupa posługująca się językiem regionalnym, imigranci)
– dobiera sposób wyrażania szacunku wobec imienia Boga, – rozwija w sobie postawę wiary i zaufania Bogu (A.7.a), – kształtuje umiejętność odpowiedzialnego korzystania z wolności (A.7.b), – kształtuje postawę zaufania Bogu (A.7.b).	Ocena pracy z tekstem źródłowym. Obserwacja uczniów w czasie pracy grupowej. Ocena wniosków powstałych w trakcie pracy w grupach. Autorefleksja na temat konkretnych czynów codziennego życia. Ocena pracy domowej.	Język polski – etos pracy w utworach literatury Filozofia – wybrane teorie filozoficzne na temat szczęścia jednostki Wiedza o społeczeństwie – emocje, uczucia i temperament w postępowaniu człowieka; inteligencja emocjonalna – postrzeganie innych kultur na podstawie literatury (np. fragmentów pracy W pogoni za wyobrażeniami. Próba interpretacji polskiej literatury podróżniczej poświęconej Ameryce Łacińskiej Marcina F. Gawryckiego lub fragmentów pracy Wizerunek obcego. Kultury afrykańskie w relacjach Henryka Sienkiewicza, Mariana Brandysa i Marcina Kydryńskiego Haliny Witek) – elementy dziedzictwa kulturowego etnicznej grupy mniejszościowej w Rzeczypospolitej Polskiej (mniejszości narodowe i etniczne, grupa posługująca się językiem regionalnym, imigranci)

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
3.	Bóg powo- łuje czło- wieka do miłości	Ukazanie podsta- wowego powoła- nia człowieka do miłości. Kształtowanie postawy wdzięcz- ności za dar stwo- rzenia na obraz i podobieństwo Boże.	Powołanie do miłości.	– wyjaśnia, na czym polega po- dobieństwo człowieka do Boga, rozumiane jako odpowiedź na dar, którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1), – określa naturę człowieka (A.11.2), – uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4), – omawia konsekwencje stworzenia człowieka mężczyzną i niewiastą (A.11.3).
4.	Hymn św. Pawła (1Kor 13,1-13) – najpięk- niejszy opis mi- łości	Ukazanie wartości <i>Hymnu o miłości</i> św. Pawła. Pielęgnowanie i praktykowanie prawdziwej mi- łości.	<i>Hymn o miłości</i> św. Pawła (1Kor 13,1-13).	– ukazuje rolę św. Pawła w pojmo- waniu miłości (D.9.3), – omawia <i>Hymn o miłości</i> św. Pawła, – wymienia cechy miłości, – wymienia świadków miłości i modlitwy (D.9), – wyjaśnia, na czym polega prawdzi- wa miłość, – charakteryzuje miłość.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– wyraża wdzięczność za dar stworzenia człowieka na obraz i podobieństwo Boże (A.11.a), – szanuje godność własną i innych (A.11.b), – odpowiedzialnie kształtuje swoją seksualność jako Boży dar (A.11.c).	Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wiedzy indywidualnych. Ocena za włączanie się w dyskusję. Ocena osobistych refleksji.	Język polski – etos pracy w utworach literatury Filozofia – wybrane teorie filozoficzne na temat szczęścia jednostki Wiedza o społeczeństwie – emocje, uczucia i temperament w postępowaniu człowieka; inteligencja emocjonalna – postrzeganie innych kultur na podstawie literatury (np. fragmentów pracy W pogoni za wyobrażeniami. Próba interpretacji polskiej literatury podróżniczej poświęconej Ameryce Łacińskiej Marcina F. Gwaryckiego lub fragmentów pracy Wizerunek obcego. Kultury afrykańskie w relacjach Henryka Sienkiewicza, Mariana Brandysa i Marcina Kdryńskiego Haliny Witek) – elementy dziedzictwa kulturowego etnicznej grupy mniejszościowej w Rzeczypospolitej Polskiej (mniejszości narodowe i etniczne, grupa posługująca się językiem regionalnym, imigranci)
– kształtowanie postawy modlitwy na wzór świętych (D.9.a), – przyjmuje postawę odpowiedzialności za właściwe pojmowanie i praktykowanie miłości.	Ocena aktywności podczas rozmowy kierowanej. Ocena za włączanie się w dyskusję. Autorefleksja. Ocena osobistych refleksji.	Język polski – etos pracy w utworach literatury Filozofia – wybrane teorie filozoficzne na temat szczęścia jednostki Wiedza o społeczeństwie – emocje, uczucia i temperament w postępowaniu człowieka; inteligencja emocjonalna – postrzeganie innych kultur na podstawie literatury (np. fragmentów pracy W pogoni za wyobrażeniami. Próba interpretacji polskiej literatury podróżniczej poświęconej Ameryce Łacińskiej Marcina F. Gwaryckiego lub fragmentów pracy Wizerunek obcego. Kultury afrykańskie w relacjach Henryka Sienkiewicza, Mariana Brandysa i Marcina Kdryńskiego Haliny Witek) – elementy dziedzictwa kulturowego etnicznej grupy mniejszościowej w Rzeczypospolitej Polskiej (mniejszości narodowe i etniczne, grupa posługująca się językiem regionalnym, imigranci)

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
5.	„Umiłowałem Cię odwieczną miłością...” – biblijne opisy po- wołań	Przedstawienie biblijnych opisów powołania. Kształtowanie postawy otwartości na Boże wezwanie.	Biblijne opisy powołań. Drogi realizacji powołania.	– definiuje pojęcie: „powołanie” (C.9.1), – wymienia i charakteryzuje drogi realizacji powołania (C.9.2), – omawia biblijne opisy powołań.
6.	Miłość w różno- rodności powołań	Ukazanie powołania człowieka do miłości w różnych stanach życia. Kształtowanie postawy miłości wobec Boga i bliźniego.	Rodzaje miłości. Rodzaje powołań w Kościele i sposoby ich realizacji (C.9).	– wylicza rodzaje miłości, – definiuje pojęcie: „powołania” (C.9.1), – przytacza teksty źródłowe mówiące o powołaniu do miłości, – wymienia rodzaje powołań w Kościele i sposoby ich realizacji (C.9), – przytacza nauczanie II Soboru Watykańskiego w odniesieniu do powszechnego powołania do świętości (E.5), – objaśnia nauczanie Ojca Świętego Jana Pawła II dotyczące miłości, – charakteryzuje miłość chrześcijańską, – charakteryzuje i wymienia drogi realizacji powołania (C.9.2), – uzasadnia potrzebę troski o rozwój miłości, – charakteryzuje wybrane drogi powołania chrześcijańskiego (C.9.3).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– rozpoznaje własne powołanie i podejmuje działania adekwatne do niego (C.9.a), – dokonuje wyborów moralnych inspirowanych Ewangelią (C.9.b), – pomaga innym w rozeznaniu powołania (C.9.c), – modli się o powołania i za powołanych (C.9.d).	Ocena wypowiedzi uczniów. Ocena konstruowania logicznych i poprawnych zdań. Obserwacja uczniów w czasie pracy grupowej. Ocena wniosków powstałych w trakcie pracy w grupowej. Autorefleksja na temat słów Boga: „Umiłowałem Cię odwieczną miłością”.	Język polski – etos pracy w utworach literatury Filozofia – wybrane teorie filozoficzne na temat szczęścia jednostki Wiedza o społeczeństwie – emocje, uczucia i temperament w postępowaniu człowieka; inteligencja emocjonalna – postrzeganie innych kultur na podstawie literatury (np. fragmentów pracy W pogoni za wyobrażeniami. Próba interpretacji polskiej literatury podróżniczej poświęconej Ameryce Łacińskiej Marcina F. Gwaryckiego lub fragmentów pracy Wizerunek obcego. Kultury afrykańskie w relacjach Henryka Sienkiewicza, Mariana Brandysa i Marcina Kądryńskiego Haliny Witek) – elementy dziedzictwa kulturowego etnicznej grupy mniejszościowej w Rzeczypospolitej Polskiej (mniejszości narodowe i etniczne, grupa posługująca się językiem regionalnym, imigranci)
– przyjmuje postawę miłości wobec Boga i bliźniego, – rozpoznaje własne powołanie i podejmuje działania adekwatne do niego (C.9.a), – dokonuje wyborów moralnych inspirowanych Ewangelią (C.9.b), – pomaga innym w rozeznaniu powołania (C.9.c), – modli się za powołania i za powołanych (C.9.d).	Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych na temat różnorodności powołań. Ocena analizy tekstów źródłowych. Ocena pracy domowej. Ewaluacja. Autorefleksja. Sprawdzian wiadomości.	Język polski – etos pracy w utworach literatury Filozofia – wybrane teorie filozoficzne na temat szczęścia jednostki Wiedza o społeczeństwie – emocje, uczucia i temperament w postępowaniu człowieka; inteligencja emocjonalna – postrzeganie innych kultur na podstawie literatury (np. fragmentów pracy W pogoni za wyobrażeniami. Próba interpretacji polskiej literatury podróżniczej poświęconej Ameryce Łacińskiej Marcina F. Gwaryckiego lub fragmentów pracy Wizerunek obcego. Kultury afrykańskie w relacjach Henryka Sienkiewicza, Mariana Brandysa i Marcina Kądryńskiego Haliny Witek) – elementy dziedzictwa kulturowego etnicznej grupy mniejszościowej w Rzeczypospolitej Polskiej (mniejszości narodowe i etniczne, grupa posługująca się językiem regionalnym, imigranci)

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
II. Przykazanie miłości				
7.	Pokochać Boga całym sercem	Ukazanie prawdy o jedynym Bogu. Kształtowanie postawy uwielbienia i adoracji Boga.	Formy oddawania czci Bogu. I przykazanie Boże.	– podaje formy oddawania czci Bogu, – wymienia wykroczenia przeciw wierze, – wyjaśnia, dlaczego Bogu przynależy się adoracja, – wyjaśnia, w jaki sposób można wypełnić pierwsze przykazanie Boże, – uzasadnia związek posiadanego obrazu Boga ze skutecznością modlitwy (D.12.1), – dowodzi konieczności związku modlitwy z czynami i czynów z modlitwą (D.12.2).
8.	„Nikomunie bądźcie nic dłużni poza wzajemną miłością” (Rz 13,8)	Ukazanie źródeł moralności czynów ludzkich. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje czyny.	Kryteria oceny moralnej czynów ludzkich – przedmiot, cel, okoliczności (C.3).	– podaje kryteria oceny moralnej czynów ludzkich: przedmiot, cel, okoliczności (C.3), – wyjaśnia pojęcia: „czyn moralny”, „czyn dobry”, „czyn zły”, – wskazuje na Boga, który jest źródłem norm moralnych, – uzasadnia, że czyny ludzkie podlegają ocenie moralnej (C.3.1), – uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych (C.3.3).
9.	Formacja sumienia i samowychowanie jako wyraz miłości samego siebie	Ukazanie Boga wychowującego sumienie człowieka. Kształtowanie postawy stałego formowania sumienia.	Sumienie i jego rodzaje (C.5).	– definiuje sumienie i jego rodzaje (C.5), – wyjaśnia rolę wolności w dążeniu do prawdy i dobra (C.2.c), – uzasadnia potrzebę formacji sumienia (C.5.3), – wymienia uniwersalne zasady formacji sumienia (C.5.4).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– pogłębia wiarę w jednego Boga (C.10.a), – oddaje cześć jednemu Bogu (C.10.b), – kształtuje postawę pokory, ufności i wytrwałości w zwracaniu się do Boga w modlitwie (D.12.a).	Obserwacja uczniów w czasie pracy. Ocena wniosków powstałych w trakcie pracy w grupowej. Ocena wypowiedzi uczniów. Ocena konstruowania logicznych i poprawnych zdań.	Język polski – erystyka i demagogia – ocena etyczna Wiedza o społeczeństwie – krytyczna analiza przekazów medialnych – przejawy nieetycznych zachowań dziennikarzy (manipulacja, socjotechniki) Podstawy przedsiębiorczości – postawy etyczne, społeczna solidarność i odpowiedzialność w życiu gospodarczym
– przyjmuje odpowiedzialność za swoje czyny, – stara się podejmować czyny moralnie dobre (C.3.b).	Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych na temat czynów ludzkich. Ocena analizy tekstów biblijnych i dokumentów Kościoła. Ocena aktywności na lekcji. Autorefleksja.	Język polski – erystyka i demagogia – ocena etyczna Wiedza o społeczeństwie – krytyczna analiza przekazów medialnych – przejawy nieetycznych zachowań dziennikarzy (manipulacja, socjotechniki) Podstawy przedsiębiorczości – postawy etyczne, społeczna solidarność i odpowiedzialność w życiu gospodarczym
– podejmuje wysiłek pracy nad formacją własnego sumienia (C.5.a), – jest przekonany, że w formacji sumienia konieczne jest pogłębienie więzi z Chrystusem (C.5.b), – właściwie korzysta z daru wolności (C.2.d), – kształtuje postawę prawdomówności, (C.17.a), – przejawia postawę odpowiedzialności za słowo. (C.17.b).	Ocena analizy tekstów źródłowych. Autorefleksja na temat formowania swojego sumienia. Ewaluacja. Sprawdzian wiadomości.	Język polski – erystyka i demagogia – ocena etyczna Wiedza o społeczeństwie – krytyczna analiza przekazów medialnych – przejawy nieetycznych zachowań dziennikarzy (manipulacja, socjotechniki) Podstawy przedsiębiorczości – postawy etyczne, społeczna solidarność i odpowiedzialność w życiu gospodarczym

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
III. Miłość niejedno ma imię				
10.	Uczucia i życie moralne	Ukazanie uczuć jako naturalnego elementu psychiki ludzkiej oraz przedstawienie oceny moralnej uczuć. (C.4). Uświadomienie prawdy, że osoba ludzka dąży do szczęścia przez świadome czyny, uczucia i doznania, jakich doświadcza. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie moralne.	Uczucia ludzkie. Życie moralne.	– definiuje i opisuje uczucia ludzkie (C.4.1), – określa uczucia jako naturalne elementy psychiki ludzkiej, – wymienia podstawowe uczucia, – przytacza nauczanie Kościoła o uczuciach i życiu moralnym, – wyjaśnia, kiedy uczucia nabierają wartości moralnej (C.4.2), – potrafi dokonać oceny moralnej uczuć, – wskazuje na serce człowieka jako miejsce kształtowania się uczuć, – analizuje rolę wolnej woli i rozumu w kształtowaniu uczuć.
11.	Różne formy realizacji miłości	Ukazanie powołania człowieka do miłości w różnych stanach życia. Wzmacnianie dokonywania wyborów moralnych inspirowanych Ewangelią.	Formy realizacji miłości. Drogi powołania chrześcijańskiego.	– definiuje pojęcie: „powołanie” (C.9.1), – podaje znaczenie pojęcia: „cnota”, – określa rolę cnót teologalnych, – wymienia cnoty Boskie i kardynalne, – charakteryzuje wybrane drogi powołania chrześcijańskiego (C.9.3), – hierarchizuje cnoty i wskazuje praktyczne możliwości ich nabywania (C.6.3), – wyjaśnia rolę łaski Bożej w kształtowaniu cnót i charakteru człowieka, – uzasadnia potrzebę zaangażowania człowieka w rozwijanie cnót.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– panuje nad własnymi emocjami (C.4.a), – kształtuje w sobie postawę bezinteresowności i odpowiedzialności (C.4.b).	Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych. Ocena konstruowania logicznych i poprawnych zdań. Samoocena postawy odpowiedzialności za życie moralne. Autorefleksja.	Język polski – etos pracy oraz postawy patriotyczne w utworach literackich Wychowanie do życia w rodzinie – wartości związane z płciowością człowieka: męskość, kobiecość, miłość, małżeństwo, rodzina Wiedza o społeczeństwie – role społeczne człowieka w związku z jego przynależnością do różnych grup społecznych Historia – rola zakonów w dziejach Europy – przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej
– troszczy się o właściwą atmosferę i odpowiednie warunki praktykowania cnót, – stara się być wytrwałym w praktykowaniu cnót, – prowadzi życie według cnót (C.6.b), – dokonuje wyborów moralnych inspirowanych Ewangelią (C.9.b), – podejmuje modlitwę o właściwe wypełnianie zadań wynikających z powołania, – nie zraża się trudnościami w wierze, – ocenia, w jaki sposób stara się odkrywać swoje powołanie, – ocenia swoją współpracę z łaską Bożą.	Ocena zaangażowania podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych. Ocena pracy zespołowej. Ocena analizy tekstów źródłowych.	Język polski – etos pracy oraz postawy patriotyczne w utworach literackich Wychowanie do życia w rodzinie – wartości związane z płciowością człowieka: męskość, kobiecość, miłość, małżeństwo, rodzina Wiedza o społeczeństwie – role społeczne człowieka w związku z jego przynależnością do różnych grup społecznych Historia – rola zakonów w dziejach Europy – przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
12.	Nauka Jezusa o miłości	Ukazanie nauki Jezusa o miłości (A.15). Kształtowanie postawy ucznia Jezusa zasłuchanego w Jego słowa i podążającego za Nim.	Nauka Jezusa o miłości (A.15).	– wymienia najważniejsze wydarzenia z publicznej działalności Jezusa i interpretuje je (A.15.1), – streszcza naukę Jezusa o miłości, – dowodzi, że w Bogu odnajdujemy pełnię miłości, – uzasadnia potrzebę kierowania się w życiu miłością, – objaśnia, na czym polega miłość bliźniego.
13.	Prawa i obowiązki człowieka we wspólnocie ludzkiej	Ukazanie praw i obowiązków człowieka istniejących w społeczności ludzkiej. Kształtowanie odpowiedzialnej postawy w wypełnianiu życiowych zadań.	Prawa i obowiązki człowieka we wspólnocie ludzkiej.	– wymienia trzy podstawowe grupy praw społecznych, – wskazuje na granice uprawnionej autonomii rzeczywistości ziemskich (C.16.3), – wskazuje na obowiązki człowieka we wspólnocie, – zna wartość pracy ludzkiej, – charakteryzuje uczestnictwo chrześcijanina w życiu społecznym (E.11.1), – omawia sposoby właściwego korzystania z dóbr ziemskich (C.16.3), – rozróżnia prawa od obowiązków, – wyjaśnia, na czym polega sprawiedliwość i solidarność społeczna, – zauważa wpływ ustroju na życie człowieka, – uzasadnia potrzebę stosowania prawa miłości we wspólnocie ludzkiej, – dowodzi słuszności praw społecznych.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– kształtuje postawę ucznia Jezusa zasłuchanego w Jego słowa i podążającego za Nim (A.15.b), – ocenia swoje postępowanie w świetle miłości Boga.	Ocena poprawności dialogu i włączania się w rozmowę. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych. Ocena aktywności na lekcji.	Język polski – etos pracy oraz postawy patriotyczne w utworach literackich Wychowanie do życia w rodzinie – wartości związane z płciowością człowieka: męskość, kobiecość, miłość, małżeństwo, rodzina Wiedza o społeczeństwie – role społeczne człowieka w związku z jego przynależnością do różnych grup społecznych Historia – rola zakonów w dziejach Europy – przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej
– szanuje dobra drugiego człowieka, – angażuje się w działalność na rzecz dobra społeczności, w których funkcjonuje (E.11.a), – szanuje własność wspólną i prywatną (C.16.b), – stosuje prawa obowiązujące we wspólnocie ludzkiej, – kształtuje odpowiedzialną postawę w wypełnianiu życiowych zadań.	Ocena pracy zespołowej. Ocena analizy tekstów źródłowych. Analiza dokumentów Kościoła. Pogadanka na temat praw i obowiązków człowieka we wspólnocie ludzkiej. Odpowiedź ustna na ocenę.	Język polski – etos pracy oraz postawy patriotyczne w utworach literackich Wychowanie do życia w rodzinie – wartości związane z płciowością człowieka: męskość, kobiecość, miłość, małżeństwo, rodzina Wiedza o społeczeństwie – role społeczne człowieka w związku z jego przynależnością do różnych grup społecznych Historia – rola zakonów w dziejach Europy – przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
14.	Jestem odpowiedzialny za moją Ojczyznę – patriotyzm	Ukazanie obowiązków chrześcijanina wobec Ojczyzny. Kształtowanie i umacnianie postawy odpowiedzialności za Ojczyznę.	Miłość do Ojczyzny – patriotyzm.	– podaje, że miłość do Ojczyzny wpływa z miłości do Boga, – wyjaśnia, na czym polega patriotyzm (E.7.4), – wyjaśnia i wskazuje, jakie niebezpieczeństwa niosą: szowinizm, ksenofobia, antysemityzm, rasizm, kosmopolityzm, – omawia wysiłki na rzecz rozwoju nauki i szkolnictwa, wychowania, opieki nad biednymi, jedności chrześcijan i wolności religijnej (E.6.4), – ocenia inicjatywy na rzecz Kościoła i tolerancji religijnej podejmowane na ziemiach polskich (E.6.5), – prezentuje postaci i zaangażowanie polskich świętych i błogosławionych (E.7.2), – wyjaśnia, jakie elementy składają się na pojęcie: „Ojczyzna”, – wskazuje na potrzebę odpowiedzialności za Ojczyznę, – uzasadnia, dlaczego należy wypełniać określone powinności wobec Ojczyzny.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– dowodzi swojego przywiązania do Ojczyzny, – przyjmuje odpowiedzialność za swoją Ojczyznę, – z szacunkiem odnosi się do Kościoła w Polsce (E.6.a), – wykazuje modlitewną troskę o swoją Ojczyznę (A.6.d).	Ocena tworzenia definicji. Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wiedzy indywidualnych na temat odpowiedzialności. Ocena aktywności ucznia. Ocena odpowiedzi na pytania.	Język polski – etos pracy oraz postawy patriotyczne w utworach literackich Wychowanie do życia w rodzinie – wartości związane z płciowością człowieka: męskość, kobiecość, miłość, małżeństwo, rodzina Wiedza o społeczeństwie – role społeczne człowieka w związku z jego przynależnością do różnych grup społecznych Historia – rola zakonów w dziejach Europy – przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
15.	Żyję tu i teraz – miłość do „małej ojczyzny”	Ukazanie roli katolików świeckich w życiu wspólnoty lokalnej. Kształtowanie postawy świadka żyjącego wiarą, przyjmującego odpowiedzialność za swoją „małą ojczyznę”.	Miłość do „małej ojczyzny”.	– wyjaśnia, na czym polega patriotyzm (E.7.4), – wylicza cechy „małej ojczyzny”, – podaje, że miłość do „małej ojczyzny” wypływa z miłości do Boga, – podaje definicję słowa: „parafia”, – wskazuje na miejsce świeckich we wspólnocie parafialnej, – wskazuje obszary aktywności katolików świeckich, – przytacza przykłady zaangażowania osób świeckich w parafiach, – dowodzi potrzeby pracy ludzi świeckich w parafii, – uzasadnia, dlaczego należy wypełniać określone powinności wobec Ojczyzny, – wyjaśnia rolę i zadania katolików świeckich, – wskazuje na potrzebę odpowiedzialności za „małą ojczyznę”, – uzasadnia potrzebę zaangażowania się na rzecz „małej ojczyzny”.
IV. Bóg kocha człowieka i chce jego szczęścia				
16.	Powołanie mężczyzny i kobiety	Ukazanie zadań wynikających z powołania mężczyzny i kobiety (A.11). Kształtowanie postawy odpowiedzialności za powierzony przez Boga dar męskości i kobiecości.	Powołanie mężczyzny i kobiety. Prawa i obowiązki mężczyzny i kobiety (A.11).	– wymienia zadania, jakie otrzymał człowiek w momencie stworzenia (A.11), – przytacza tekst Pisma Świętego – Rdz 2,22-25, – podaje typowe cechy kobiet i mężczyzn, – omawia konsekwencje stworzenia człowieka mężczyzną i niewiastą (A.11.3), – uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4), – wyjaśnia potrzebę poznawania osoby w jej odmienności płciowej, – porównuje cechy mężczyzn i kobiet, – rozróżnia, jakie zadania ma do wykonania mężczyzna, a jakie kobieta.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– dowodzi swojego przywiązania do „małej ojczyzny”, – ocenia swoją działalność na rzecz „małej ojczyzny”, – występuje w obronie Kościoła w Polsce (E.7.c), – wyraża wdzięczność Bogu za wspólnotę parafialną, – z szacunkiem odnosi się do Kościoła w Polsce (E.7.a), – angażuje się w rozwój i działalność Kościoła w Polsce (E.7.b), – przyjmuje odpowiedzialność za to, by swoim życiem świadczyć o Chrystusie, – przyjmuje odpowiedzialność za swoją „małą ojczyznę”, – wykazuje modlitewną troskę o swoją „małą ojczyznę”.	Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych na temat patriotyzmu. Ocena poprawności dialogu i włączania się w rozmowę. Ocena aktywności na lekcji. Autorefleksja na temat miłości i odpowiedzialności za swoją „małą ojczyznę”. Ewaluacja. Sprawdzian wiadomości.	Język polski – etos pracy oraz postawy patriotyczne w utworach literackich Wychowanie do życia w rodzinie – wartości związane z płciowością człowieka: męskość, kobiecość, miłość, małżeństwo, rodzina Wiedza o społeczeństwie – role społeczne człowieka w związku z jego przynależnością do różnych grup społecznych Historia – rola zakonów w dziejach Europy – przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej
– szanuje godność własną i innych (A.11.b), – odpowiedzialnie kształtuje swoją seksualność jako Boży dar (A.11.c).	Ocena pracy indywidualnej. Obserwacja uczniów w toku ich pracy. Ocena aktywności podczas zajęć. Odpowiedź ustna na ocenę. Autorefleksja.	Język polski – Biblia – fragmenty Księgi Rodzaju, Pieśni nad Pieśniami Filozofia – antropologia filozoficzna Biologia – rozwój człowieka – badania prenatalne – zapłodnienie zewnątrz ustrojowe – płęć biologiczna

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
17.	Kolejność więzi na drodze powołania małżeńskiego	Ukazanie potrzeby budowania właściwych więzi między kobietą a mężczyzną. Kształtowanie właściwych relacji na drodze powołania małżeńskiego.	Więzi między kobietą a mężczyzną.	– nazywa, czym są więzi międzyludzkie, – wskazuje na Dekalog jako fundament budowania właściwych więzi, – podaje przykłady osób oraz świętych kierujących się miłością (C.15.3), – wyjaśnia teksty źródłowe mówiące o budowaniu więzi między kobietą a mężczyzną, – charakteryzuje Jezusa jako wzór przyjaciela, – uzasadnia potrzebę budowania właściwych więzi, – analizuje etapy dorastania do przyjaźni.
18.	Przygotowanie do miłości małżeńskiej – narzeczeństwo	Ukazanie narzeczeństwa jako czasu ostatecznej decyzji na zawarcie małżeństwa (C.15). Kształtowanie umiejętności poznawania drugiej osoby.	Narzeczeństwo – istota, cele, zadania (C.15).	– nazywa, czym jest: „narzeczeństwo”, – wymienia cele narzeczeństwa, – definiuje pojęcia: „wierność”, „czysta miłość”, „wstyd”, „wstydlivość” (C.15.2), – opisuje, na czym polega czystość i jej wartość przed małżeństwem i w małżeństwie (C.15.8), – wyjaśnia znaczenie zaręczyn na drodze przygotowania do małżeństwa, – analizuje naukę Kościoła na temat przygotowania do miłości małżeńskiej.
19.	Wychowanie do czystości przedmałżeńskiej	Ukazanie czystości przedmałżeńskiej jako wartości i zadania wychowawczego dla wszystkich środowisk życia młodego człowieka (C.15). Kształtowanie postawy odpowiedzialności za wychowanie do czystości przedmałżeńskiej.	Czystość przedmałżeńska – istota, cele (C.15).	– nazywa ciało człowieka świątynią Ducha Świętego, – wymienia środowiska odpowiedzialne za wychowanie do czystości, – definiuje pojęcia: „wierność”, „czysta miłość” (C.15.2), – podaje przykłady pracy nad czystością serca (C.15.9), – wyjaśnia znaczenie rodziny w wychowaniu do czystości przedmałżeńskiej, – uzasadnia, że czystość przedmałżeńska uczy odpowiedzialności za drugiego człowieka, – opisuje, na czym polega czystość i jej wartość przed małżeństwem i w małżeństwie (C.15.8).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– przyjmuje odpowiedzialność za właściwe relacje na drodze powołania małżeńskiego, – modli się o czystość serca dla siebie oraz przyszłego współmałżonka (C.15.c), – akceptuje i docenia własną płciowość (C.15.a), – troszczy się o czystość serca (C.15.b).	Ocena poprawności dialogu i włączania się w rozmowę. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych. Odpowiedź ustna na ocenę. Ocena aktywności na lekcji. Autorefleksja.	Język polski – Biblia – fragmenty Księgi Rodzaju, Pieśni nad Pieśniami Filozofia – antropologia filozoficzna Biologia – rozwój człowieka – badania prenatalne – zapłodnienie zewnątrz ustrojowe – płęć biologiczna
– podejmuje walkę z postawami zagrażającymi szczęściu (C.15.g), – przyjmuje odpowiedzialność za swoje powołanie i poznanie drugiej osoby.	Ocena analizy tekstów źródłowych. Refleksja obserwacyjna wypowiedzi uczniów. Zaangażowanie podczas rozmowy kierowanej. Ocena pracy domowej. Ewaluacja.	Język polski – Biblia – fragmenty Księgi Rodzaju, Pieśni nad Pieśniami Filozofia – antropologia filozoficzna Biologia – rozwój człowieka – badania prenatalne – zapłodnienie zewnątrz ustrojowe – płęć biologiczna
– troszczy się o czystość serca (C.15.b), – modli się o czystość serca dla siebie oraz przyszłego współmałżonka (C.15.c), – inspiruje innych do zachowania czystości (C.15.d), – urzeczywistnia w swoim życiu postawę czystości (C.15.e).	Ocena odpowiedzi ustnej lub pisemnej. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych na temat czystości przedmałżeńskiej. Ocena za właściwe uzupełnienie karty pracy. Ocena wypracowanych wniosków w trakcie zajęć.	Język polski – Biblia – fragmenty Księgi Rodzaju, Pieśni nad Pieśniami Filozofia – antropologia filozoficzna Biologia – rozwój człowieka – badania prenatalne – zapłodnienie zewnątrz ustrojowe – płęć biologiczna

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
20.	Warunki ważne zawartego małżeństwa	Ukazanie warunków ważne zawartego małżeństwa w Kościele katolickim. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za godne zawarcie małżeństwa.	Warunki ważne zawartego małżeństwa.	– przytacza teksty źródłowe o ważności zawieranego małżeństwa, – definiuje, czym jest: „przeszkoda małżeńska”, – wyjaśnia pochodzenie „przeszkód małżeńskich”, – klasyfikuje kategorie „przeszkód małżeńskich”, – określa stopnie pokrewieństwa i bliskiego powinowactwa, – przedstawia graficznie stopnie pokrewieństwa i powinowactwa, – analizuje warunki ważne zawartego małżeństwa.
21.	Czynności prawno-duszpasterskie sakramentu małżeństwa	Zapoznanie z czynnościami poprzedzającymi liturgię sakramentu małżeństwa. Kształtowanie postawy zmierzającej do spełnienia w małżeństwie wymagań prawa cywilnego i kościelnego.	Czynności prawno-duszpasterskie sakramentu małżeństwa.	– wymienia czynności prawno-duszpasterskie niezbędne do przyjęcia sakramentu małżeństwa, – wylicza dokumenty potrzebne do dopełnienia formalności przedślubnych, – wyjaśnia, czemu służą zapowiedzi przedmałżeńskie, – wskazuje na stawiane przez Episkopat Polski wymagania przed zawarciem małżeństwa, – analizuje czynności kanonicznego badania narzeczonych.
22.	Liturgia sakramentu małżeństwa	Ukazanie liturgii sakramentu małżeństwa. Uświadomienie potrzeby pełnego i owocnego przeżycia liturgii zaślubin.	Liturgia sakramentu małżeństwa.	– przytacza tekst biblijny dotyczący Bożej woli wobec małżeństwa, – wymienia elementy liturgii sakramentu małżeństwa, – objaśnia znaczenie znaków, obrzędów i modlitw w ceremonii sakramentu małżeństwa, – analizuje wartość godnego przeżycia liturgii sakramentu małżeństwa.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– podejmuje refleksję nad sposobem pozyskiwania wiedzy prawnej niezbędnej w przygotowaniu do zawarcia ważnego sakramentu małżeństwa, – przyjmuje postawę odpowiedzialności za godne zawarcie małżeństwa.	Ocena prezentacji uczniów. Ocena pracy ucznia z podręcznikiem. Ocena wykładu prowadzonego przez ucznia. Autorefleksja na temat warunków ważnie zawartego małżeństwa.	Język polski – Biblia – fragmenty Księgi Rodzaju, Pieśni nad Pieśniami Filozofia – antropologia filozoficzna Biologia – rozwój człowieka – badania prenatalne – zapłodnienie zewnątrz ustrojowe – płęć biologiczna
– przyjmuje postawę zmierzającą do spełnienia w małżeństwie wymagań prawa cywilnego i kościelnego.	Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych na temat czynności prawno-duszpasterskich sakramentu małżeństwa. Ocena inscenizacji uczniów. Odpowiedź ustna na ocenę. Ewaluacja.	Język polski – Biblia – fragmenty Księgi Rodzaju, Pieśni nad Pieśniami Filozofia – antropologia filozoficzna Biologia – rozwój człowieka – badania prenatalne – zapłodnienie zewnątrz ustrojowe – płęć biologiczna
– wybiera sposób dzielenia się wiedzą o liturgii sakramentu małżeństwa, – podejmuje refleksję nad odpowiedzialnością za owocne uczestnictwo w liturgii zaślubin.	Ocena analizy tekstów biblijnych i dokumentów Kościoła. Ocena wiadomości uczniów na temat ceremonii zaślubin. Ocena aktywności na lekcji. Powtórzenie wiadomości. Sprawdzian.	Język polski – Biblia – fragmenty Księgi Rodzaju, Pieśni nad Pieśniami Filozofia – antropologia filozoficzna Biologia – rozwój człowieka – badania prenatalne – zapłodnienie zewnątrz ustrojowe – płęć biologiczna

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
V. W miłości ku szczęśliwej rodzinie				
23.	Chrześcijańska wizja powołania do małżeństwa	Ukazanie chrześcijańskiej wizji małżeństwa. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za dar powołania do małżeństwa.	Powołanie do małżeństwa. Rodzina podstawowym miejscem życia i wychowania – zadania rodziny w planie stworzenia, zbawienia i uświęcenia (E.13).	– nazywa rodzinę podstawowym miejscem życia i wychowania (E.13), – wymienia zadania rodziny w planie stworzenia, zbawienia i uświęcenia (E.13), – podaje Boży zamysł wobec mężczyzny i kobiety, – wymienia cele małżeństwa, – wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców oraz rodziców wobec dzieci (E.13.1), – objaśnia, czym jest wymiar wspólnotowy małżeństwa, – wyjaśnia znaczenie miłości w małżeństwie, – charakteryzuje definicję małżeństwa jako przymierza, – wskazuje na istotne przymioty małżeństwa, – omawia znaczenie modlitwy w rodzinie jako Kościele domowym (E.13.2), – analizuje teksty Pisma Świętego i nauczania Kościoła w odniesieniu do małżeństwa.
24.	Małżeństwo znakiem miłości Chrystusa do Kościoła	Ukazanie prawdy, że chrześcijańskie małżeństwo jest znakiem i wyrazem miłości Chrystusa do Kościoła. Kształtowanie dojrzałej postawy wobec małżeństwa jako sakramentu.	Małżeństwo znakiem miłości Chrystusa do Kościoła.	– podaje koncepcje małżeństwa jako rzeczywistości sakramentalnej, – wskazuje na obecność Chrystusa w życiu małżonków, – wyjaśnia, że spotkanie z Chrystusem w sakramencie małżeństwa nadaje sens i cel życiu małżeńskiemu i rodzinnemu, – porównuje miłość małżeńską do miłości Chrystusa i Kościoła, – redaguje modlitwę dziękczynną za obecność Chrystusa w rodzinach.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– podejmuje refleksję nad odpowiedzialnością za dar powołania do małżeństwa, – inicjuje modlitwę w rodzinie lub za rodzinę (E.13.a), – pielęgnuje relacje w rodzinie (E.13.b), – troszczy się o członków rodziny (E.13.c).	Ocena znajomości tekstów biblijnych dotyczących małżeństwa. Ocena pracy w zespołach zadaniowych. Ocena analizy tekstów źródłowych.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym
– przyjmuje dojrzałą postawę wobec małżeństwa jako sakramentu, – odkrywa szczególne dary, którymi został obdarzony (E.10.a), – rozwija posiadane zdolności i dary Ducha Świętego w służbie innym.(E.10.b).	Ocena pracy w zespołach zadaniowych. Ocena sprawdzianu, kartkówki. Ocena aktywności na lekcji.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
25.	Cele i zadania małżeństwa	Ukazanie celów i zadań małżeństwa i rodziny. Kształtowanie odpowiedzialnej postawy wynikającej z założenia rodziny.	Małżeństwo – istota, cele, zadania. Prawo naturalne i prawo objawione (A.26).	– podaje przykłady z Pisma Świętego działania prawa naturalnego i prawa objawionego (A.26), – definiuje prawo moralne i łaskę Bożą jako niezbędną pomoc do zbawienia (A.26.1), – wymienia cele i zadania małżeństwa, – wyjaśnia, jak małżonkowie mogą realizować cele i zadania swojej rodziny, – stwierdza, że życie moralne jest fundamentem życia rodzinnego, – wskazuje na miłość, której dawcą jest Bóg, jako źródło budowania wzajemnych rodzinnych relacji.
26.	Jedność i nierozzerwalność małżeństwa	Ukazanie wartości nierozzerwalnego związku małżeńskiego w Kościele katolickim. Kształtowanie postawy wierności wobec składanych zobowiązań.	Przymioty małżeństwa – jedność i nierozzerwalność.	– definiuje pojęcie: „jedność małżeńska”, – podaje, czym jest nierozzerwalny związek małżeński, – wskazuje na potrzebę modlitwy o jedność i nierozzerwalność małżeństwa, – wyjaśnia różnicę między separacją a rozwodem w małżeństwie, – uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4), – charakteryzuje przymiot jedności małżeństwa, – analizuje naukę Kościoła na temat jedności i wierności małżeńskiej.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– respektuje w życiu prawo naturalne i kieruje się prawem objawionym (A.26.a), – przyjmuje odpowiedzialność za dobre relacje w rodzinie, – planuje modlitwę za rodziców.	Obserwacja indywidualnych wypowiedzi uczniów. Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych. Wartościowanie wypowiedzi uczniów. Autorefleksja.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym
– przyjmuje odpowiedzialność za postawę wierności wobec składanych zobowiązań, – wyraża wdzięczność za dar stworzenia człowieka na obraz i podobieństwo Boże (A.11.a), – szanuje godność własną i innych osób (A.11.b).	Ocena zgłoszonych pytań do banku pytań tematycznych. Ocena refleksji ucznia nad jednością i nierozzerwalnością małżeństwa.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
27.	Treść przysięgi małżeńskiej	Ukazanie roli miłości, wierności i uczciwości w małżeństwie (C.15). Uświadomienie, że miłość, wierność i uczciwość małżeńska są konieczne dla dobra małżeństwa i rodziny.	Treść przysięgi małżeńskiej. Przymioty małżeństwa – wierność i uczciwość (C.15).	– wymienia i charakteryzuje drogi realizacji powołania (C.9.2), – podaje przykłady osób oraz świętych kierujących się miłością (C.15.3), – definiuje pojęcia: „wierność”, „czysta miłość”, „wstyd”, „wstydlivość” (C.15.2), – podaje treść przysięgi małżeńskiej, – wymienia przykłady wierności i uczciwości małżeńskiej, jakie dostrzega we współczesnym świecie, – wskazuje związek między seksualnością a godnością ludzką (C.15.4), – wskazuje na Boga jako wzór wierności małżonków, – opisuje istotę miłości małżeńskiej i jej cechy (C.15.1), – wyjaśnia znaczenie wierności i uczciwości małżeńskiej dla samych małżonków i ich rodziny, – uzasadnia konieczność troski o rozwój miłości małżeńskiej.
28.	Budowanie więzi miłości małżeńskiej	Ukazanie znaczenia budowania więzi miłości małżeńskiej (C.15). Pogłębienie motywacji do umacniania więzi rodzinnych.	Budowa więzi miłości małżeńskiej (C.15).	– wymienia czynniki wpływające na budowanie więzi w rodzinie, – wskazuje sposób budowania więzi małżeńskiej, – definiuje pojęcia: „wierność”, „czysta miłość”, „wstyd”, „wstydlivość” (C.15.2), – podaje przykłady pracy nad czystością serca (C.15.9), – wyjaśnia znaczenie tekstów źródłowych akcentujących pogłębienie więzi miłości małżeńskiej, – opisuje istotę miłości małżeńskiej i jej cechy (C.15.1), – uzasadnia potrzebę pogłębienia miłości w małżeństwie, – ocenia znaczenie realizacji podstawowych potrzeb oraz kształtowania dojrzałej osobowości dla dobra i szczęścia rodzinnego.

POSTAWY UCZEN:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– rozpoznaje własne powołanie i podejmuje działania adekwatne do niego (C.9.a), – modli się o powołania i za powołanych (C.9.d), – akceptuje i docenia własną płciowość (C.15.a), – troszczy się o czystość serca (C.15.b), – modli się o czystość serca dla siebie oraz przyszłego współmałżonka (C.15.c), – inspiruje innych do zachowania czystości (C.15.d), – urzeczywistnia w swoim życiu postawę czystości (C.15.e), – podejmuje walkę z postawami zagrażającymi szczęściu (C.15.g), – przyjmuje odpowiedzialność za postawę miłości ofiarnej i bezinteresownej.	Ocena wypowiedzi uczniów. Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych. Ocena konstruowania logicznych i poprawnych zdań.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym
– przyjmuje odpowiedzialność za własne życie w świetle nauki Chrystusa i umacnianie więzi rodzinnych, – troszczy się o czystość serca (C.15.b), – modli się o czystość serca dla siebie oraz przyszłego współmałżonka (C.15.c), – urzeczywistnia w swoim życiu postawę czystości (C.15.e).	Ocena analizy tekstu źródłowego. Ocena aktywności w projektowaniu pozytywnych obrazów rzeczywistości. Ocena poprawności wypowiedzi.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
29.	Boży obraz małżeństwa i rodziny w obliczu zagrożeń	Ukazanie wartości małżeństwa sakramentalnego w sytuacjach zagrożeń (C.15). Kształtowanie postawy wierności nauce Kościoła wobec współczesnych wizji małżeństwa i rodziny (E.13).	Wartość małżeństwa sakramentalnego w sytuacjach zagrożeń (C.15). Rodzina podstawowym miejscem życia i wychowania. Zadania rodziny w planie stworzenia, zbawienia i uświęcenia (E.13). Kościół wobec ideologii <i>gender</i> i <i>in vitro</i> .	– wymienia rodzaje zagrożeń dla współczesnych małżeństw (C.15.11), – wskazuje na godność i piękno człowieka, – wyjaśnia wartość małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny, – uzasadnia potrzebę budowania małżeństwa na fundamencie wiary, – analizuje nauczanie Kościoła o wizji małżeństwa i rodziny, – omawia znaczenie modlitwy w rodzinie jako Kościele domowym (E.13.2).
30.	Powołanie do macierzyństwa i ojcostwa	Ukazanie macierzyństwa i ojcostwa jako daru powołania Bożego (C.15). Kształtowanie postawy odpowiedzialności za dar ojcostwa i macierzyństwa.	Macierzyństwo i ojcostwo jako dar powołania Bożego (C.15; E.13). Zadania matki i ojca w rodzinie.	– wymienia zadania ojca i matki w rodzinie, – identyfikuje macierzyństwo i ojcostwo z realizacją Bożego powołania (E.13), – wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców oraz rodziców wobec dzieci (E.13.1), – wyjaśnia, co jest istotnym celem rodzicielstwa, – wyjaśnia, że dziecko jest darem Boga i owocem miłości rodziców (C.15.10), – objaśnia sposoby okazywania miłości przez rodziców, – redaguje list, w którym wyrazi wdzięczność rodzicom za trud wychowania, – wykonuje kolaż obrazujący realizację powołania do ojcostwa i macierzyństwa.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– przyjmuje postawę wierności nauce Kościoła wobec współczesnych wizji małżeństwa i rodziny, – inspiruje innych do zachowania czystości (C.15.d), – akceptuje nauczanie Kościoła odnośnie do życia i rodzicielstwa (C.15.f), – podejmuje walkę z postawami zagrażającymi szczęściu (C.15.g), – inicjuje modlitwę w rodzinie lub za rodzinę (E.13.a), – pielęgnuje relacje w rodzinie (E.13.b), – troszczy się o członków rodziny (E.13.c), – chętnie pomaga (E.13.d).	Ocena analizy nauczania Kościoła dotycząca małżeństwa. Ocena wykonanego plakatu. Ocena pracy domowej.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym
– przyjmuje odpowiedzialność za swoje przygotowanie do pełnienia ról rodzicielskich w przyszłym życiu, – modli się o czystość serca dla siebie oraz przyszłego współmałżonka (C.15.c), – akceptuje nauczanie Kościoła odnośnie do życia i rodzicielstwa (C.15.f), – podejmuje walkę z postawami zagrażającymi szczęściu (C.15.g), – pielęgnuje relacje w rodzinie (E.13.b).	Ocena pracy zespołowej. Ocena wykonania kolażu. Ocena analizy tekstów źródłowych. Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
31.	Płodność małżeńska	Ukazanie daru płodności w kontekście naturalnych metod planowania rodziny. Kształtowanie odpowiedzialności za dar przekazywania życia.	Naturalne metody planowania rodziny.	– przytacza tekst biblijny mówiący o płodności i przekazywaniu życia, – wymienia naturalne metody planowania rodziny, – wyjaśnia, na czym polegają metody naturalnego planowania rodziny, – uzasadnia korzyści płynące z naturalnych metod planowania rodziny.
32.	Dziecko jako dar Boży – odpowiedzialne rodzicielstwo	Ukazanie małżonków jako współpracowników Boga w dziele przekazywania życia (C.15). Wychowanie do odpowiedzialnego rodzicielstwa (E.13).	Dziecko – dar Boży. Małżonkowie – współpracownicy Boga w dziele przekazywania życia (C.15). Odpowiedzialne rodzicielstwo – zasady (E.13).	– przytacza teksty Pisma Świętego i nauczania Kościoła mówiące o przekazywaniu życia, – definiuje, czym jest „odpowiedzialne rodzicielstwo”, – wyjaśnia, że dziecko jest darem Boga i owocem miłości rodziców, – określa zasady odpowiedzialnego rodzicielstwa, – analizuje, jak zapewnić szczęście, zdrowie i trwałość swojej rodzinie.
33.	Wartość życia ludzkiego	Ukazanie wartości życia ludzkiego (C.14). Kształtowanie postawy szacunku dla życia od momentu poczęcia aż do naturalnej śmierci.	Wartość życia ludzkiego (C.14). Wartości <i>pro life</i> .	– nazywa życie ludzkie wartością, – wymienia współczesne zagrożenia życia ludzkiego (C.14.10), – wymienia sposoby poszanowania życia i godności człowieka (C.14.4), – wyjaśnia, że życie ludzkie jest święte (C.14.2), – objaśnia stanowisko Kościoła wobec zagrożeń życia, – uzasadnia, że Bóg jest Panem życia (C.14.1), – uzasadnia potrzebę głoszenia wartości życia (C.14.3), – przewiduje skutki stosowania eksperymentów medycznych.

POSTAWY UCZEN:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– przyjmuje odpowiedzialność za dar płodności.	Dyskusja. Odpowiedź ustna na ocenę.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym
– przyjmuje postawę odpowiedzialnego rodzicielstwa, – akceptuje nauczanie Kościoła odnośnie do życia i rodzicielstwa (C.15.f), – podejmuje walkę z postawami zagrażającymi szczęściu (C.15.g), – pielęgnuje relacje w rodzinie (E.13.b), – troszczy się o członków rodziny (E.13.c), – chętnie pomaga (E.13.d).	Ocena tworzenia definicji. Ocena aktywności ucznia. Ocena odpowiedzi na pytania.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym
– przyjmuje odpowiedzialną postawę wobec życia od momentu poczęcia aż do naturalnej śmierci, – wykazuje troskę o zdrowie i życie własne oraz innych (C.14.a), – broni zagrożonego życia (C.14.b), – identyfikuje się z wartościami <i>pro life</i> (C.14.c), – kształtuje pozytywne relacje z bliznami (C.14.e).	Ocena refleksji nad wartością ludzkiego życia. Ocena aktywności na lekcji. Ocena interpretacji tekstów z Pisma Świętego i <i>Katechizmu Kościoła Katolickiego</i> .	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
34.	Znaczenie rodziny w wychowaniu	Ukazanie prawdy, że rodzina jest podstawowym miejscem życia i wychowania. Kształtowanie postawy odpowiedzialnego przygotowywania się do założenia rodziny.	Rodzina – podstawowe miejsce życia i wychowania. Zadania rodziny w planie stworzenia, zbawienia i uświęcenia (E.13).	– podaje, jakie znaczenie ma rodzina w wychowaniu dzieci, – wymienia funkcje, jakie pełni rodzina, – definiuje pojęcia: „miłość”, „wdzięczność” i „szacunek” w kontekście IV przykazania (C.13.1), – wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców oraz rodziców wobec dzieci, wiążąc je z czcią, jaka należy się samemu Bogu (C.13.3), – wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców oraz rodziców wobec dzieci (E.13.1), – wyjaśnia tekst Pisma Świętego – Prz 6,20-23, – omawia znaczenie modlitwy w rodzinie jako Kościele domowym (E.13.2), – analizuje zadania rodziny w Bożym planie stworzenia (C.13.2), – wskazuje na rodzinę jako podstawę w wychowaniu w wierze i miłości (C.13.3), – uzasadnia, że miłość ma największą wartość w rodzinie i wychowaniu.
35.	Troska o kształtowanie pozytywnych więzi w małżeństwie i rodzinie	Ukazanie czynników wpływających na tworzenie pozytywnych więzi w małżeństwie i rodzinie. Kształtowanie postawy troski o dobre relacje w rodzinie.	Tworzenie pozytywnych więzi w małżeństwie i rodzinie – czynniki, zasady.	– przytacza zasady wpływające na tworzenie pozytywnych więzi w małżeństwie i rodzinie, – podaje, co najbardziej pogłębia więzi rodzinne, – wymienia elementy liturgii Kościoła domowego i uzasadnia potrzebę jej sprawowania (B.4.3), – uzasadnia, że najważniejsza w życiu małżeńskim i rodzinnym jest wzajemna miłość, – wyjaśnia znaczenie pozytywnych więzi w rodzinie.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– podejmuje odpowiedzialność za dobre przygotowanie się do założenia rodziny, – przejawia postawę szacunku wobec rodziców i opiekunów (C.13.a), – modli się za rodziców i opiekunów (C.13.b), – inicjuje modlitwę w rodzinie lub za rodzinę (E.13.a), – pielęgnuje relacje w rodzinie (E.13.b), – troszczy się o członków rodziny (E.13.c), – chętnie pomaga (E.13.d).	Ocena analizy tekstów źródłowych. Ocena inscenizacji wykonanych przez grupy uczniów. Ocena analizy tekstu źródłowego.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym
– ocenia swoje zaangażowanie w tworzenie dobrych relacji w rodzinie, – przyjmuje odpowiedzialność za proces kształtowania pozytywnych więzi i dobrych relacji w rodzinie, – z szacunkiem przyjmuje sakramenty święte (B.4.a), – pogłębia relację z Panem Jezusem, – angażuje się w dzieła miłości (B.4.b).	Ocena umiejętności pracy z podręcznikiem. Ocena aktywności na lekcji. Ocena indywidualnych wypowiedzi uczniów.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
36.	Prawa i obowiązki w rodzinie	Ukazanie podstawowych praw i obowiązków regulujących życie w rodzinie (E.13). Kształtowanie postawy szacunku dla członków rodziny.	Podstawowe prawa i obowiązki regulujące życie w rodzinie (E.13).	– wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców oraz rodziców wobec dzieci (E.13.1), – wyjaśnia słowa Pisma Świętego na temat relacji rodzinnych, – omawia znaczenie modlitwy w rodzinie jako Kościoła domowym (E.13.2), – określa rolę rodziców w wychowaniu dzieci.
37.	Miejsce osób starszych w rodzinie	Ukazanie roli osób starszych w rodzinie (C.13). Kształtowanie postawy odpowiedzialności za osoby starsze.	Miejsce i rola osób starszych w rodzinie (C.13).	– wymienia wartości, które starsze osoby przekazują młodszym, – wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców oraz rodziców wobec dzieci, wiążąc je z czcią, jaka należy się samemu Bogu (C.13.3), – wskazuje na środowisko rodzinne jako miejsce życia osób starszych, – objaśnia, na czym polega odpowiedzialność za osoby starsze, – wyjaśnia, co znaczy czcić ludzi starszych, – analizuje zadania rodziny w Bożym planie stworzenia (C.13.2).
38.	Święta Rodzina wzorem życia rodzinnego	Ukazanie Świętej Rodziny jako wzoru życia małżeńskiego i rodzinnego (A.15). Kształtowanie postawy zmierzającej do świętości małżeńskiej i rodzinnej.	Święta Rodzina –wzór życia małżeńskiego i rodzinnego (A.15).	– nazywa Świętą Rodzinę wzorem do naśladowania przez współczesne rodziny, – wymienia cechy Maryi i Józefa jako przykłady na drodze rozwoju życia duchowego, – wyjaśnia, że Święta Rodzina zawierzyła Bogu, – określa postawę Jezusa, Maryi i Józefa w ich wzajemnych relacjach, – redaguje modlitwę w intencji rodziny za pośrednictwem św. Jana Pawła II.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– przyjmuje odpowiedzialną postawę w relacjach rodzinnych, – ocenia swoje postępowanie względem rodziny, – inicjuje modlitwę w rodzinie lub za rodzinę (E.13.a), – pielęgnuje relacje w rodzinie (E.13.b), – troszczy się o członków rodziny (E.13.c), – chętnie pomaga (E.13.d).	Ocena współpracy uczniów podczas pracy w grupach. Ocena efektów pracy w grupach. Ocena wiadomości ogólnych.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym
– przyjmuje postawę odpowiedzialności za osoby starsze, – przejawia postawę szacunku wobec rodziców i opiekunów (C.13.a), – modli się za rodziców i opiekunów (C.13.b).	Ocena zespołów uczniów realizujących projekt lekcyjny. Ocena indywidualnych wypowiedzi uczniów, ewaluacja.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym
– przyjmuje odpowiedzialność za postawę zmierzającą do świętości małżeńskiej, – przygotowuje się do owocnego przeżywania Świąt Bożego Narodzenia (A.15.a).	Ocena treści wniosków wypracowanych w grupach. Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych. Ocena notatek uczniów wypracowanych podczas katechezy. Ocena aktywności na lekcji.	Wiedza o społeczeństwie – Małżeństwo, wspólnota majątkowa, prawa i obowiązki rodziców oraz dziecka, w tym pełnoletniego, obowiązek alimentacyjny Wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców; prawa dziecka oraz obowiązki państwa wobec rodziny – odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości – odpowiedzialność za sferę seksualną i prokreację – metody rozpoznawania płodności – antykoncepcja – jej rodzaje i skutki w aspekcie medycznym, psychologicznym i moralnym

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
39.	Rodzina Kościołem domowym	Ukazanie rodziny chrześcijańskiej jako Kościoła domowego i roli sakramentów w życiu rodziny. Kształtowanie odpowiedzialności za życie sakramentalne rodziny i za rozwój wiary w rodzinie.	Rodzina – Kościół domowy. Życie sakramentalne w rodzinie.	– nazywa rodzinę chrześcijańską Kościołem domowym, – definiuje, czym jest: „sakrament”, – wymienia elementy liturgii Kościoła domowego i uzasadnia potrzebę jej sprawowania (B.4.3), – wyjaśnia naukę Kościoła o zadaniach małżonków w rodzinie, – wyjaśnia, na czym polega świadectwo chrześcijańskiego życia (F.1.1), – wyjaśnia, że świadectwo jest podstawowym sposobem głoszenia Ewangelii (F.1.2), – wykonuje plakat obrazujący sposób wspólnego przeżywania sakramentów świętych w rodzinie, – charakteryzuje teologię sakramentów w służbie wspólnoty (B.7.1), – uzasadnia, że małżeństwo jest sakramentem w służbie drugiemu człowiekowi (B.7.2), – interpretuje teksty i czynności obecne w liturgii sakramentów w służbie wspólnoty (B.7.3), – uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– ocenia swoje zaangażowanie we wspólnotowe praktykowanie sakramentów w rodzinie, – docenia wartość systematycznego udziału w niedzielnej i świątecznej Eucharystii (B.4.c), – jest przekonany o konieczności służby innym ludziom wynikającej z przyjętych sakramentów (B.7.a), – wyraża ufność w pomoc Bożą udzielaną w sakramentach w służbie wspólnoty (B.7.b), – daje świadectwo swojej wiary (F.1.a).	Ocena współpracy uczniów podczas pracy w grupach. Ocena poprawności przedstawienia efektów pracy w grupach. Ocena pracy domowej. Powtórzenie wiadomości Sprawdzian.	Język polski: – Postawa wobec cierpiących na podstawie lektur (np. E.E. Schmitta „Oskar i pani Róża”) Wiedza o społeczeństwie: – Powołanie do życia w świecie, podstawa dialogu ze światem współczesnym – prawa człowieka: godność człowieka, podstawa różnych systemów moralnych, źródło powszechnych, przyrodzonych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka; przeciwstawianie się zjawiskom braku tolerancji wobec różnych mniejszości – Odpowiedzialne korzystanie ze środków masowego przekazu: funkcje i rodzaje środków masowego przekazu; znajdowanie w mediach wiadomości na wskazany temat; różnica między informacją o faktach a komentarzem i opinią; rzetelność dziennikarzy; funkcje reklamy

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
VI. „Śpiewajcie Panu pieśń nową” (Ps 96,1)				
40.	Kontem- pluję z Maryją oblicze Chrystusa	Ukazanie modlitwy różańcowej jako metody kontemplowania oblicza Chrystusa. Zachęcenie do odkrywania obecności i roli Maryi w swoim życiu. Wychowanie do modlitwy różańcowej (B.10).	Modlitwa różańcowa. Maryja w pobożności ludowej i polskiej tradycji katolickiej – tradycje, uroczystości i święta ku czci Maryi.	– definiuje pojęcie: „kontemplacja”, – streszcza naukę Kościoła na temat modlitwy różańcowej, – omawia sposoby obecności Maryi w pobożności ludowej i polskiej tradycji katolickiej (B.10.1), – wyjaśnia, dlaczego różaniec jest modlitwą kontemplacyjną, – określa, jaką rolę w kontemplowaniu oblicza Chrystusa pełni Maryja, – uzasadnia konieczność modlitwy w rodzinie.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– przyjmuje odpowiedzialność za modlitwę różańcową w rodzinie, – pielęgnuje tradycje związane z pobożnością maryjną (B.10.a), – włącza się w obchody uroczystości i świąt ku czci Maryi (B.10.b), – modli się do Matki Bożej (B.10.c), – pogłębia swoją więź z Matką Bożą (B.10.d).	Ocena wiedzy uczniów o modlitwie różańcowej. Ocena uczniów w toku pracy. Ocena umiejętności zrozumienia pojęcia kontemplacja. Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych.	Język polski – Gatunki literackie – Literackie środki wyrazu artystycznego – Wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury – Teksty literatury i kultury Filozofia – Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka – Kryteria rzetelnej dyskusji w sporach światopoglądowych Język łaciński – Znaczenie języka łacińskiego i kultury antycznej w różnych dziedzinach współczesnej kultury i nauki Muzyka – Muzykowanie formą autoekspresji (śpiew, gra na instrumentach, taniec, komponowanie) – Film, reklama, sztuka, rozrywka, edukacja, religia jako obszary praktycznego zastosowania multimediów z użyciem muzyki – Religia jako obszar stosowania multimediów z użyciem muzyki Historia muzyki – Kultura muzyczna wczesnego średniowiecza związana z rozwojem chrześcijaństwa – Chorał gregoriański – powstanie – związek z liturgią Kościoła rzymskiego (antyfonarz) – formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium) – Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzinie i in.) – Twórcy muzyki sakralnej – Muzyka kościelna (msza i jej stałe części) – Współczesna muzyka religijna i chrześcijańska Plastyka – Dziedzictwo narodowe i regionalne – Lokalni twórcy i ich dzieła; sztuka regionu; dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym istotne dla kultury lokalnej zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
41.	Radość życia wiecznego w Chrystusie	Ukazanie, czym jest zmartwychwstanie Chrystusa oraz jaki jest sens śmierci (A.24). Kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje życie w perspektywie życia wiecznego.	Zmartwychwstanie Chrystusa (A.24). Sens śmierci (A.24).	– podaje naukę Kościoła dotyczącą życia wiecznego i podaje przykłady zastosowania jej we własnym życiu (A.24.1), – nazywa, czym jest: „życie wieczne”, – podaje, że zmartwychwstały Chrystus jest drogą naszego zbawienia, – wyjaśnia, na czym polega kult świętych, – wskazuje, jak przygotować się do śmierci otwierającej drogę do życia wiecznego, – objaśnia, co prowadzi do życia wiecznego.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
		– Religia jako obszar zastosowania multimediów; film, prezentacja lub cykl fotografii na określony temat; krytyczna ocena materiałów multimedialnych - Historia sztuki – Religijne konteksty i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki – Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych – Sakralna funkcja dzieł sztuki – Ikonografia chrześcijańska - Geografia – Zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę - Wychowanie do życia w rodzinie – Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie
– kształtuje perspektywę swojego życia wykraczającą poza doczesność (A.24.a), – przyjmuje odpowiedzialność za dobre przygotowanie do śmierci.	Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych. Ocena pracy indywidualnej. Obserwacja uczniów w toku ich pracy. Autorefleksja.	Język polski – Gatunki literackie – Literackie środki wyrazu artystycznego – Wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury – Teksty literatury i kultury Filozofia – Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka – Kryteria rzetelnej dyskusji w sporach światopoglądowych Język łaciński – Znaczenie języka łacińskiego i kultury antycznej w różnych dziedzinach współczesnej kultury i nauki Muzyka – Muzykowanie formą autoekspresji (śpiew, gra na instrumentach, taniec, komponowanie) – Film, reklama, sztuka, rozrywka, edukacja, religia jako obszary praktycznego zastosowania multimediów z użyciem muzyki – Religia jako obszar stosowania multimediów z użyciem muzyki Historia muzyki – Kultura muzyczna wczesnego średniowiecza związana z rozwojem chrześcijaństwa – Chorał gregoriański - powstanie - związek z liturgią Kościoła rzymskiego (antyfonarz)

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
42.	Rok liturgiczny w rodzinie	Ukazanie znaczenia roku liturgicznego w życiu rodziny chrześcijańskiej (B.3). Ukazanie rytmu życia modlitewnego w rodzinie (D.11). Kształtowanie postawy odpowiedzialności za przeżywanie roku liturgicznego w rodzinie.	Rok liturgiczny w życiu rodziny chrześcijańskiej (B.3). Rytm życia modlitewnego w rodzinie (D.11).	– definiuje pojęcie: „liturgia”, – wymienia okresy roku liturgicznego w Kościele, – wymienia najważniejsze uroczystości i święta kościelne (B.3.2), – wyjaśnia rolę uczestnictwa w liturgii w wychowaniu człowieka, – omawia istotę roku liturgicznego jako rozwinięcia różnych aspektów jedynego Misterium Paschalnego (B.3.1), – omawia rytm modlitwy w cyklu roku liturgicznego, tygodnia i dnia (D.11.2),

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
		- formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium) - Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzie i in.) - Twórcy muzyki sakralnej - Muzyka kościelna (msza i jej stałe części) - Współczesna muzyka religijna i chrześcijańska - Plastyka - Dziedzictwo narodowe i regionalne - Lokalni twórcy i ich dzieła; sztuka regionu; dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym istotne dla kultury lokalnej - zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy - Religia jako obszar zastosowania multimediów; film, prezentacja lub cykl fotografii na określony temat; krytyczna ocena materiałów multimedialnych - Historia sztuki - Religijne konteksty i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki - Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych - Sakralna funkcja dzieł sztuki - Ikonografia chrześcijańska - Geografia - Różnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę - Wychowanie do życia w rodzinie - Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie
- przyjmuje odpowiedzialność za wspólne celebrowanie roku liturgicznego w rodzinie, - angażuje się w obchody roku liturgicznego (B.3.a), - pogłębia więź z Chrystusem (B.3.b), - ma świadomość i przekonanie, że niedziela jest czasem radosnego świętowania z Bogiem i bliskimi (B.3.c), - podejmuje codzienne obowiązki w duchu „nieustannej modlitwy” (D.11.a),	Odpowiedź ustna na ocenę. Ocena sprawdzianu, kartkówki.	Język polski - Gatunki literackie - Literackie środki wyrazu artystycznego - Wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury - Teksty literatury i kultury - Filozofia - Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka - Kryteria rzetelnej dyskusji w sporach światopoglądowych - Język łaciński - Znaczenie języka łacińskiego i kultury antycznej w różnych dziedzinach

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
				– wskazuje na znaczenie wspólnej modlitwy w rodzinie, – opisuje sposoby przeżywania poszczególnych okresów liturgicznych w rodzinie, – analizuje skutki wspólnego przeżywania roku liturgicznego w rodzinie.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– praktykuje każdy rodzaj modlitwy (D.11.b).		współczesnej kultury i nauki Muzyka – Muzykowanie formą autoekspresji (śpiew, gra na instrumentach, taniec, komponowanie) – Film, reklama, sztuka, rozrywka, edukacja, religia jako obszary praktycznego zastosowania multimediów z użyciem muzyki – Religia jako obszar stosowania multimediów z użyciem muzyki Historia muzyki – Kultura muzyczna wczesnego średniowiecza związana z rozwojem chrześcijaństwa – Chorał gregoriański - powstanie - związek z liturgią Kościoła rzymskiego (antyfonarz) - formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium) – Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzinie i in.) – Twórcy muzyki sakralnej – Muzyka kościelna (msza i jej stałe części) – Współczesna muzyka religijna i chrześcijańska Plastyka – Dziedzictwo narodowe i regionalne – Lokalni twórcy i ich dzieła; sztuka regionu; dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym istotne dla kultury lokalnej zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy – Religia jako obszar zastosowania multimediów; film, prezentacja lub cykl fotografii na określony temat; krytyczna ocena materiałów multimedialnych Historia sztuki – Religijne konteksty i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki – Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych – Sakralna funkcja dzieł sztuki – Ikonografia chrześcijańska Geografia – Zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
43.	Wspólne świętowanie łączy rodzinę	Ukazanie wspólnotowego wymiaru zwyczajów świątecznych pogłębiających więzi rodzinne (A.15). Kształtowanie umiejętności radosnego przeżywania świąt Bożego Narodzenia.	Wspólnotowy wymiar zwyczajów świątecznych pogłębiających więzi rodzinne (A.15).	– wymienia zwyczaje Bożonarodzeniowe w tradycji rodziny polskiej, – przytacza teksty Pisma Świętego mówiące o narodzeniu Jezusa, – omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), – wyjaśnia rolę tradycji świątecznych w życiu rodziny, – określa znaczenie wspólnoty rodzinnej, – uzasadnia wartość kultywowania zwyczajów świątecznych w umacnianiu więzi rodzinnych.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– analizuje, co może zmienić w swoim postępowaniu, aby wspólne świętowanie budowało więzi rodzinne, – planuje przeżycie świąt Bożego Narodzenia w atmosferze radości i miłości, – przyjmuje odpowiedzialność za rodzinne świętowanie, – przygotowuje się do owocnego przeżywania Świąt Bożego Narodzenia (A.15.a), – kształtuje postawę ucznia Jezusa zasłuchanego w Jego słowa i podążającego za Nim (A.15.b).	Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych. Ocena notatek ucznia. Ocena znajomości obyczajów i tradycji świąt Bożego Narodzenia. Ocena aktywności na lekcji.	Wychowanie do życia w rodzinie – Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie Język polski – Gatunki literackie – Literackie środki wyrazu artystycznego – Wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury – Teksty literatury i kultury Filozofia – Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka – Kryteria rzetelnej dyskusji w sporach światopoglądowych Język łaciński – Znaczenie języka łacińskiego i kultury antycznej w różnych dziedzinach współczesnej kultury i nauki Muzyka – Muzykowanie formą autoekspresji (śpiew, gra na instrumentach, taniec, komponowanie) – Film, reklama, sztuka, rozrywka, edukacja, religia jako obszary praktycznego zastosowania multimediów z użyciem muzyki – Religia jako obszar stosowania multimediów z użyciem muzyki Historia muzyki – Kultura muzyczna wczesnego średniowiecza związana z rozwojem chrześcijaństwa – Chorał gregoriański - powstanie - związek z liturgią Kościoła rzymskiego (antyfonarz) - formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium) – Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzie i in.) – Twórcy muzyki sakralnej – Muzyka kościelna (msza i jej stałe części) – Współczesna muzyka religijna i chrześcijańska Plastyka – Dziedzictwo narodowe i regionalne – Lokalni twórcy i ich dzieła; sztuka

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
44.	Wyda- rzenia Wielkiego Tygodnia	Ukazanie męki i śmierć Jezusa oraz ich rozumienie w świetle wiary. Ukazanie liturgii Triduum Paschalnego (A.16). Kształtowanie postawy dziękczynienia Bogu za dar Odkupienia.	Triduum Paschalne – istota, przesłanie, liturgia (A.16).	– nazywa, czym jest: „Triduum Paschalne”, – definiuje słowa: „misterium paschalne”, „pascha”, – wymienia okoliczności wydarzeń Wielkiego Tygodnia (A.16.1), – wyjaśnia symbolikę liturgii Wielkiego Tygodnia, – charakteryzuje wydarzenia zbawcze z ostatnich dni życia Jezusa i rozumie ich znaczenie dla swojej wiary, – przedstawia wydarzenia od śmierci krzyżowej Jezusa do zmartwychwstania, – wyjaśnia znaczenie słów: „zstąpił do piekieł” (A.16.2), – analizuje wybrane teksty Pisma Świętego, – omawia istotę liturgii Triduum Paschalnego (B.3.1).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
		regionu; dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym istotne dla kultury lokalnej zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy – Religia jako obszar zastosowania multimediów; film, prezentacja lub cykl fotografii na określony temat; krytyczna ocena materiałów multimedialnych Historia sztuki – Religijne konteksty i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki – Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych – Sakralna funkcja dzieł sztuki – Ikonografia chrześcijańska Geografia – Zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę Wychowanie do życia w rodzinie – Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie
– przyjmuje postawę wdzięczności Bogu za dar Odkupienia, – wyraża wdzięczność za zbawczą mękę i śmierć Jezusa (A.16.a), – jest przekonany o wartości udziału w nabożeństwie drogi krzyżowej i gorzkich żali (A.16.b).	Ocena wypowiedzi uczniów. Ocena treści wniosków wypracowanych w trakcie pracy w grupach.	Język polski – Gatunki literackie – Literackie środki wyrazu artystycznego – Wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury – Teksty literatury i kultury Filozofia – Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka – Kryteria rzetelnej dyskusji w sporach światopoglądowych Język łaciński – Znaczenie języka łacińskiego i kultury antycznej w różnych dziedzinach współczesnej kultury i nauki Muzyka – Muzykowanie formą autoekspresji (śpiew, gra na instrumentach, taniec, komponowanie) – Film, reklama, sztuka, rozrywka, edukacja, religia jako obszary praktycznego zastosowania multimediów z użyciem muzyki – Religia jako obszar stosowania multimediów z użyciem muzyki Historia muzyki – Kultura muzyczna wczesnego średniowiecza związana z rozwojem chrześcijaństwa

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
45.	Zmar- twych- wstanie – odkrywa- nie nadziei na nowe życie w Chrystu- sie	Ukazanie wyda- rzeń zmartwych- wstania oraz jego sensu i znaczenia (A.17). Kształtowanie postawy życia w świetle prawdy o zmartwychwsta- niu.	Zmartwychwsta- nie Chrystusa – sens i znaczenie (A.17).	– definiuje czym są: „epifanie” i „chrystofanie”, – wymienia wydarzenia z życia Jezusa od zmartwychwstania do wniebowstąpienia, – podaje, jakie jest znaczenie zmar- twychwstania Chrystusa, – ukazuje sens i znaczenie zmar- twychwstania Chrystusa (A.17.1),

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
		- Chorał gregoriański - powstanie - związek z liturgią Kościoła rzymskiego (antyfonarz) - formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium) - Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzie i in.) - Twórcy muzyki sakralnej - Muzyka kościelna (msza i jej stałe części) - Współczesna muzyka religijna i chrześcijańska - Plastyka - Dziedzictwo narodowe i regionalne - Lokalni twórcy i ich dzieła; sztuka regionu; dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym istotne dla kultury lokalnej - zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy - Religia jako obszar zastosowania multimediów; film, prezentacja lub cykl fotografii na określony temat; krytyczna ocena materiałów multimedialnych - Historia sztuki - Religijne konteksty i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki - Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych - Sakralna funkcja dzieł sztuki - Ikonografia chrześcijańska - Geografia - Zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę - Wychowanie do życia w rodzinie - Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie
- rozwija postawę chrześcijańskiej nadziei (A.17.a), - kształtuje swoje życie w świetle prawdy o zmartwychwstaniu i w perspektywie życia wiecznego (A.17.b), - traktuje Chrystusa jako źródło nadziei odnośnie do własnego życia, obecnego i przyszłego (A.17.c).	Ocena wypowiedzi uczniów. Ocena treści wniosków wypracowanych w trakcie pracy w grupach. Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła.	Język polski - Gatunki literackie - Literackie środki wyrazu artystycznego - Wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury - Teksty literatury i kultury - Filozofia - Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka - Kryteria rzetelnej dyskusji w sporach

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
				– omawia wydarzenia z życia Jezusa od zmartwychwstania do wniebowstąpienia, – wymienia sytuacje ukazywania się Zmartwychwstałego (A.17.2), – przedstawia wybrane wydarzenia z życia Jezusa po zmartwychwstaniu.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
	Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych.	światopoglądowych Język łaciński – Znaczenie języka łacińskiego i kultury antycznej w różnych dziedzinach współczesnej kultury i nauki Muzyka – Muzykowanie formą autoekspresji (śpiew, gra na instrumentach, taniec, komponowanie) – Film, reklama, sztuka, rozrywka, edukacja, religia jako obszary praktycznego zastosowania multimediów z użyciem muzyki – Religia jako obszar stosowania multimediów z użyciem muzyki Historia muzyki – Kultura muzyczna wczesnego średniowiecza związana z rozwojem chrześcijaństwa – Chorał gregoriański - powstanie - związek z liturgią Kościoła rzymskiego (antyfonarz) - formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium) – Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzie i in.) – Twórcy muzyki sakralnej – Muzyka kościelna (msza i jej stałe części) – Współczesna muzyka religijna i chrześcijańska Plastyka – Dziedzictwo narodowe i regionalne – Lokalni twórcy i ich dzieła; sztuka regionu; dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym istotne dla kultury lokalnej - zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy – Religia jako obszar zastosowania multimediów; film, prezentacja lub cykl fotografii na określony temat; krytyczna ocena materiałów multimedialnych Historia sztuki – Religijne konteksty i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki – Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych – Sakralna funkcja dzieł sztuki – Ikonaografia chrześcijańska

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
46.	Tajemnica Odkupienia źródłem chrześcijańskiej radości	Ukazanie wartości, jakie wynikają z ofiary Chrystusa (A.17). Kształtowanie postawy radości chrześcijańskiej.	Tajemnica Odkupienia – wartości wynikające z ofiary Chrystusa (A.17). Chrześcijańska radość.	– podaje istotę Tajemnicy Odkupienia jako źródła chrześcijańskiej radości (A.17.1), – wymienia dokument Kościoła pouczający o Tajemnicy Odkupienia, – wyjaśnia, że radość chrześcijańska jest świadectwem wiary uczniów Chrystusa, – wskazuje, czym charakteryzuje się chrześcijańska radość, – opisuje sposoby realizacji powołania chrześcijan do „radowania się w Panu”.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
		Geografia – Zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę Wychowanie do życia w rodzinie – Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie
– ocenia sposób realizacji swego powołania do życia w radości płynącej z Tajemnicy Odkupienia, – przyjmuje odpowiedzialności za postawę radości chrześcijańskiej, – kształtuje swoje życie w świetle prawdy o zmartwychwstaniu i w perspektywie życia wiecznego (A.17.b), – traktuje Chrystusa jako źródło nadziei odnośnie do własnego życia, obecnego i przyszłego (A.17.c).	Ocena uczniów w toku pracy. Zaangażowanie podczas analizy dokumentów Kościoła. Opiniowanie wypowiedzi indywidualnych. Ewaluacja.	Język polski – Gatunki literackie – Literackie środki wyrazu artystycznego – Wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury – Teksty literatury i kultury Filozofia – Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka – Kryteria rzetelnej dyskusji w sporach światopoglądowych Język łaciński – Znaczenie języka łacińskiego i kultury antycznej w różnych dziedzinach współczesnej kultury i nauki Muzyka – Muzykowanie formą autoekspresji (śpiew, gra na instrumentach, taniec, komponowanie) – Film, reklama, sztuka, rozrywka, edukacja, religia jako obszary praktycznego zastosowania multimediów z użyciem muzyki – Religia jako obszar stosowania multimediów z użyciem muzyki Historia muzyki – Kultura muzyczna wczesnego średniowiecza związana z rozwojem chrześcijaństwa – Chorał gregoriański - powstanie - związek z liturgią Kościoła rzymskiego (antyfonarz) - formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium) – Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzinie i in.) – Twórcy muzyki sakralnej – Muzyka kościelna (msza i jej stałe części) – Współczesna muzyka religijna

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
47.	Z Kościo- łem szanu- ję pamięć bohaterów narodu	Ukazanie aktual- ności słów: Bóg, honor, Ojczyzna. Ukazanie najważ- niejszych faktów i postaci z historii Kościoła w Polsce w XX wieku (E.7). Kształtowanie postawy szacunku i pamięci dla bohaterów narodowych.	Fakty i postaci z historii Kościoła w Polsce w XX wieku (E.7). Aktualność słów: Bóg, honor, Ojczy- zna.	– wymienia cechy, jakimi odznacza się bohater narodu, – objaśnia potrzebę pamięci o boha- terach narodowych, – wskazuje na potrzebę odpowie- dzialności za Ojczyznę, – opowiada o bohaterskich czynach dla Ojczyzny, – wyjaśnia, na czym polega patrio- tyzm. (E.7.4), – dowodzi aktualności słów: Bóg, honor, Ojczyzna.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
		i chrześcijańska Plastyka – Dziedzictwo narodowe i regionalne – Lokalni twórcy i ich dzieła; sztuka regionu; dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym istotne dla kultury lokalnej zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy – Religia jako obszar zastosowania multimediów; film, prezentacja lub cykl fotografii na określony temat; krytyczna ocena materiałów multimedialnych Historia sztuki – Religijne konteksty i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki – Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych – Sakralna funkcja dzieł sztuki – Ikonografia chrześcijańska Geografia – Zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę Wychowanie do życia w rodzinie – Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie
– przyjmuje postawę szacunku i pamięci wobec bohaterów narodowych, – z szacunkiem odnosi się do Kościoła w Polsce (E.7.a), – angażuje się w rozwój i działalność Kościoła w Polsce (E.7.b), – występuje w obronie Kościoła w Polsce (E.7.c).	Ocena rozumienia hasła; Bóg, honor, Ojczyzna. Ocena pracy domowej. Ocena wiadomości uczniów dotyczących bohaterów narodu polskiego. Powtórzenie wiadomości Sprawdzian.	Język polski – Gatunki literackie – Literackie środki wyrazu artystycznego – Wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury – Teksty literatury i kultury Filozofia – Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka – Kryteria rzetelnej dyskusji w sporach światopoglądowych Język łaciński – Znaczenie języka łacińskiego i kultury antycznej w różnych dziedzinach współczesnej kultury i nauki Muzyka – Muzykowanie formą autoekspresji (śpiew, gra na instrumentach, taniec, komponowanie) – Film, reklama, sztuka, rozrywka, edukacja, religia jako obszary praktycznego zastosowania multimediów z użyciem muzyki – Religia jako obszar stosowania multimediów z użyciem muzyki

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
		Historia muzyki - Kultura muzyczna wczesnego średnio-wiecza związana z rozwojem chrześcijaństwa - Chorał gregoriański - powstanie - związek z liturgią Kościoła rzymskiego (antyfonarz) - formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium) - Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzie i in.) - Twórcy muzyki sakralnej - Muzyka kościelna (msza i jej stałe części) - Współczesna muzyka religijna i chrześcijańska Plastyka - Dziedzictwo narodowe i regionalne - Lokalni twórcy i ich dzieła; sztuka regionu; dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym istotne dla kultury lokalnej - zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy - Religia jako obszar zastosowania multimediów; film, prezentacja lub cykl fotografii na określony temat; krytyczna ocena materiałów multimedialnych Historia sztuki - Religijne konteksty i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki - Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych - Sakralna funkcja dzieł sztuki - Ikonografia chrześcijańska Geografia - Zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę Wychowanie do życia w rodzinie - Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie

KRYTERIA OCENIANIA

**z katechezy w zakresie klas IV liceum i V technikum
do programu nr AZ-3-01/18 i AZ-4-01/18
i podręcznika nr AZ-34-01/18-RA-25/23
„W poszukiwaniu miłości rodzinnej”
pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza**

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
I. Żyję, aby kochać		
– wylicza pragnienia i potrzeby młodego człowieka, – podaje, jaki jest Bóg, – wymienia świadków miłości i modlitwy (D.9), – definiuje, na czym polega prawdziwa miłość.	– rozróżnia wizje szczęścia, – wymienia cechy miłości, – definiuje pojęcie: „powołanie” (C.9.1), – wymienia rodzaje powołań w Kościele i sposoby ich realizacji (C.9), – charakteryzuje miłość chrześcijańską.	– definiuje pojęcia: „konsumpcjonizm”, „hedonizm” (C.1.3), – opisuje, w jaki sposób chrześcijanin może doświadczyć miłości Pana Boga w swoim życiu, – omawia obraz Boga (A.7.1), – wymienia przymioty i imiona Boga (A.7.1), – omawia konsekwencje stworzenia człowieka mężczyzną i niewiastą (A.11.3), – omawia Hymn św. Pawła, – charakteryzuje miłość, – wymienia i charakteryzuje drogi realizacji powołania (C.9.2), – uzasadnia potrzebę troski o rozwój miłości, – charakteryzuje wybrane drogi powołania chrześcijańskiego (C.9.3).
II. Przykazanie miłości		
– podaje formy oddawania czci Bogu, – wyjaśnia, w jaki sposób można wypełnić pierwsze przykazanie Boże, – wyjaśnia pojęcia: „czyn moralny”, „czyn dobry”, „czyn zły”.	– wymienia uniwersalne zasady formacji sumienia (C.5.4), – definiuje pojęcie: „powołanie” (C.9.1), – wyjaśnia, dlaczego Bogu przynależy się adoracja.	– wymienia wykroczenia przeciw wierze, – definiuje sumienie i jego rodzaje (C.5), – uzasadnia potrzebę formacji sumienia (C.5.3), – wskazuje na Boga, który jest źródłem norm moralnych.
III. Miłość niejedno ma imię		
– wymienia podstawowe uczucia, – wskazuje na serce człowieka jako miejsce kształtowania się uczuć, – objaśnia, na czym polega miłość bliźniego, – wymienia cnoty Boskie i kardynalne, – wskazuje na obowiązki człowieka we wspólnocie, – rozróżnia prawa od obowiązków, – zna wartość pracy ludzkiej, – wyjaśnia, na czym polega patriotyzm (E.7.4), – podaje definicję słowa: „parafia”.	– podaje znaczenie pojęcia: „cnota”, – omawia sposoby właściwego korzystania z dóbr ziemskich (C.16.3), – wyjaśnia, na czym polega sprawiedliwość i solidarność społeczna, – wyjaśnia, jakie elementy składają się na pojęcie: „Ojczyzna”, – wskazuje na potrzebę odpowiedzialności za Ojczyznę, – uzasadnia, dlaczego należy wypełniać określone powinności wobec Ojczyzny, – wskazuje na miejsce świeckich we wspólnocie parafialnej, – wskazuje na potrzebę odpowiedzialności za „małą ojczyznę”,	– definiuje i opisuje uczucia ludzkie (C.4.1), – analizuje rolę wolnej woli i rozumu w kształtowaniu uczuć, – charakteryzuje wybrane drogi powołania chrześcijańskiego (C.9.3), – streszcza naukę Jezusa o miłości, – uzasadnia potrzebę kierowania się w życiu miłością, – charakteryzuje uczestnictwo chrześcijanina w życiu społecznym (E.11.1), – uzasadnia potrzebę stosowania prawa miłości we wspólnocie ludzkiej, – podaje, że miłość do Ojczyzny wypływa z miłości do Boga, – wylicza cechy „małej ojczyzny”,

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
– wymienia zafałszowane wizje szczęścia (C.1.3), – opisuje rodzaje miłości, – analizuje teksty źródłowe mówiące o powołaniu do miłości, – wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga, rozumiane jako odpowiedź na dar, którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1), – uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4).	– hierarchizuje cnoty i wskazuje praktyczne możliwości ich nabywania (C.6.3), – wyjaśnia, czym są transcendencje i immanencje Boga wobec świata (A.7.2), – określa naturę człowieka (A.11.2), – ukazuje rolę św. Pawła w pojmowaniu miłości (D.9.3), – omawia biblijne opisy powołań, – analizuje nauczanie II Soboru Watykańskiego w odniesieniu do powszechnego powołania do świętości (E.5), – analizuje nauczanie Jana Pawła II dotyczące miłości.
– uzasadnia związek posiadanego obrazu Boga ze skutecznością modlitwy (D.12.1), – podaje kryteria oceny moralnej czynów ludzkich: przedmiot, cel, okoliczności (C.3), – wyjaśnia rolę wolności w dążeniu do prawdy i dobra (C.2.c), – uzasadnia, że czyny ludzkie podlegają ocenie moralnej (C.3.1).	– dowodzi konieczności związku modlitwy z czynami i czynów z modlitwą (D.12.2), – uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych (C.3.3).
– dokonuje oceny moralnej uczuć, – wyjaśnia, kiedy uczucia nabierają wartości moralnej (C.4.2), – określa rolę cnót teologalnych, – wyjaśnia rolę łaski Bożej w kształtowaniu cnót i charakteru człowieka, – wymienia najważniejsze wydarzenia z publicznej działalności Jezusa i interpretuje je (A.15.1), – dowodzi, że w Bogu odnajdujemy pełnię miłości, – wymienia trzy podstawowe grupy praw społecznych, – zauważa wpływ ustroju na życie człowieka, – dowodzi słuszności praw społecznych, – prezentuje postaci i zaangażowanie polskich świętych i błogosławionych (E.7.2), – dowodzi swojego przywiązania do Ojczyzny, – dowodzi potrzeby pracy ludzi świeckich w państwie, – uzasadnia potrzebę zaangażowania się na rzecz „małej ojczyzny”.	– przytacza nauczanie Kościoła o uczuciach i życiu moralnym, – hierarchizuje cnoty i wskazuje praktyczne możliwości ich nabywania (C.6.3), – wyjaśnia i wskazuje, jakie niebezpieczeństwa niosą: szowinizm, ksenofobia, antysemityzm, rasizm, kosmopolityzm, – uzasadnia potrzebę zaangażowania człowieka w rozwijanie cnót, – omawia wysiłki na rzecz rozwoju nauki i szkolnictwa, wychowania, opieki nad biednymi, jedności chrześcijan i wolności religijnej (E.6.4), – ocenia inicjatywy na rzecz Kościoła i tolerancji religijnej podejmowane na ziemiach polskich (E.6.5), – uzasadnia, dlaczego należy wypełniać określone powinności wobec Ojczyzny.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
	– przytacza przykłady zaangażowania osób świeckich w parafiach.	– podaje, że miłość do „małej ojczyzny” wypływa z miłości do Boga, – wskazuje obszary aktywności katolików świeckich, – wyjaśnia rolę i zadania katolików świeckich, – określa uczucia jako naturalne elementy psychiki ludzkiej.
IV. Bóg kocha człowieka i chce jego szczęścia		
– podaje typowe cechy kobiet i mężczyzn, – rozróżnia, jakie zadania ma do wykonania mężczyzna, a jakie kobieta, – nazywa, czym są więzi międzyludzkie, – charakteryzuje Jezusa jako wzór przyjaciela, – wskazuje na Dekalog jako fundament budowania właściwych więzi, – nazywa, czym jest: „narzeczeństwo”, – wymienia cele narzeczeństwa, – definiuje pojęcia: „wierność”, „czysta miłość”, „wstyd”, „wstydlivość” (C.15.2), – opisuje, na czym polega czystość i jej wartość przed małżeństwem i w małżeństwie (C.15.8), – wyjaśnia znaczenie rodziny w wychowaniu do czystości przedmałżeńskiej, – wyjaśnia, czemu służą zapowiedzi przedmałżeńskie, – wskazuje na obecność Chrystusa w życiu małżonków, – redaguje modlitwę dziękczynną za obecność Chrystusa w rodzinach.	– wymienia zadania, jakie otrzymał człowiek w momencie stworzenia (A.11), – porównuje cechy mężczyzn i kobiet, – uzasadnia potrzebę budowania właściwych więzi, – wyjaśnia znaczenie zaręczyn na drodze przygotowania do małżeństwa, – nazywa ciało człowieka świątynią Ducha Świętego, – wymienia środowiska odpowiedzialne za wychowanie do czystości, – definiuje, czym jest: „przeszkoda małżeńska”, – wylicza dokumenty potrzebne do dopełnienia formalności przedślubnych, – definiuje prawo moralne i łaskę Bożą jako niezbędną pomoc do zbawienia (A.26.1).	– wyjaśnia potrzebę poznawania osoby w jej odmienności płciowej, – wyjaśnia teksty źródłowe mówiące o budowaniu więzi między kobietą a mężczyzną, – uzasadnia, że czystość przedmałżeńska uczy odpowiedzialności za drugiego człowieka, – podaje przykłady pracy nad czystością serca (C.15.9), – określa stopnie pokrewieństwa i bliskiego powinowactwa, – wymienia czynności prawno-duszpasterskie niezbędne do przyjęcia sakramentu małżeństwa, – wymienia elementy liturgii sakramentu małżeństwa, – wyjaśnia, że spotkanie z Chrystusem w sakramencie małżeństwa nadaje sens i cel życiu małżeńskiemu i rodzinnemu, – porównuje miłość małżeńską do miłości Chrystusa i Kościoła.
V. W miłości ku szczęśliwej rodzinie		
– nazywa rodzinę podstawowym miejscem życia i wychowania (E.13), – wymienia cele i zadania małżeństwa, – wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców oraz rodziców wobec dzieci (E.13.1),	– wymienia zadania rodziny w planie stworzenia, zbawienia i uświęcenia (E.13), – podaje Boży zamysł wobec mężczyzny i kobiety, – wyjaśnia, jak małżonkowie mogą realizować cele i zadania swojej rodziny,	– wyjaśnia znaczenie miłości w małżeństwie, – omawia znaczenie modlitwy w rodzinie jako Kościele domowym (E.13.2), – charakteryzuje przymiot jedności małżeństwa,

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
– omawia konsekwencje stworzenia człowieka mężczyzną i niewiastą (A.11.3), – analizuje etapy dorastania do przyjaźni, – analizuje naukę Kościoła na temat przygotowania do miłości małżeńskiej, – przytacza teksty źródłowe o ważności zawierane-go małżeństwa, – wyjaśnia pochodzenie „przeszkód małżeńskich”, – analizuje warunki ważnie zawartego małżeństwa, – przytacza tekst biblijny dotyczący Bożej woli wobec małżeństwa, – analizuje wartość godnego przeżycia liturgii sakramentu małżeństwa, – podaje koncepcje małżeństwa jako rzeczywistości sakramentalnej, – podaje przykłady z Pisma Świętego działania prawa naturalnego i prawa objawionego (A.26).	– uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4), – podaje przykłady osób oraz świętych kierują-cych się miłością (C.15.3), – klasyfikuje kategorie „przeszkód małżeńskich”, – przedstawia graficznie stopnie pokrewieństwa i powinowactwa, – wskazuje na stawiane przez Episkopat Polski wymagania przed zawarciem małżeństwa, – analizuje czynności kanonicznego badania narzeczonych, – objaśnia znaczenie znaków, obrzędów i mo-dlitw w ceremonii sakramentu małżeństwa.
– objaśnia, czym jest wymiar wspólnotowy mał-żeństwa, – wskazuje na istotne przymioty małżeństwa, – analizuje naukę Kościoła na temat jedności i wier-ności małżeńskiej, – wymienia czynniki wpływające na budowanie więzi w rodzinie,	– charakteryzuje definicję małżeństwa jako przymierza, – uzasadnia konieczność troski o rozwój miłości małżeńskiej, – analizuje teksty Pisma Świętego i nauczania Kościoła w odniesieniu do małżeństwa, – uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4),

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
– uzasadnia potrzebę zaangażowania człowieka w rozwijanie cnót, – stwierdza, że życie moralne jest fundamentem życia rodzinnego, – wskazuje na miłość, której dawcą jest Bóg, jako źródło budowania wzajemnych rodzinnych relacji, – podaje, czym jest nierozrwalny związek małżeński, – wskazuje na potrzebę modlitwy o jedność i nierozrwalność małżeństwa, – definiuje pojęcia: „wierność”, „czysta miłość”, „wstyd”, „wstydlliwość” (C.15.2), – podaje treść przysięgi małżeńskiej, – wskazuje na Boga jako wzór wierności małżonków, – wymienia zadania ojca i matki w rodzinie, – objaśnia sposoby okazywania miłości przez rodziców, – nazywa życie ludzkie wartością, – podaje, jakie znaczenie ma rodzina w wychowaniu dzieci, – definiuje pojęcia: „miłość”, „wdzięczność” i „szacunek” w kontekście IV przykazania (C.13.1), – wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców oraz rodziców wobec dzieci, wiążąc je z czcią, jaka należy się samemu Bogu (C.13.3), – objaśnia, na czym polega odpowiedzialność za osoby starsze, – wskazuje na środowisko rodzinne jako miejsce życia osób starszych, – podaje sposób okazywania szacunku starszym, – redaguje modlitwę w intencji rodziny za pośrednictwem św. Jana Pawła II, – definiuje, czym jest: „sakrament”.	– definiuje pojęcie: „jedność małżeńska”, – wyjaśnia różnicę między separacją a rozwodem w małżeństwie, – wymienia przykłady wierności i uczciwości małżeńskiej, jakie dostrzega we współczesnym świecie, – wyjaśnia znaczenie wierności i uczciwości małżeńskiej dla samych małżonków i ich rodziny, – wskazuje na godność i piękno człowieka, – identyfikuje macierzyństwo i ojcostwo z realizacją Bożego powołania (E.13), – wyjaśnia, co jest istotnym celem rodzicielstwa, – redaguje list, w którym wyrazi wdzięczność rodzicom za trud wychowania, – definiuje, czym jest odpowiedzialne rodzicielstwo, – wymienia współczesne zagrożenia życia ludzkiego (C.14.10), – wymienia sposoby poszanowania życia i godności człowieka (C.14.4), – wymienia funkcje, jakie pełni rodzina, – wskazuje na rodzinę jako podstawę w wychowaniu w wierze i miłości (C.13.3), – podaje, co najbardziej pogłębia więzi rodzinne, – wyjaśnia znaczenie pozytywnych więzi w rodzinie, – określa rolę rodziców w wychowaniu dzieci, – wymienia wartości, które starsze osoby przekazują młodszym, – wyjaśnia, co znaczy czcić ludzi starszych, – nazywa Świętą Rodzinę wzorem do naśladowania przez współczesne rodziny, – wyjaśnia, na czym polega świadectwo chrześcijańskiego życia (F.1.1).	– wymienia i charakteryzuje drogi realizacji powołania (C.9.2), – opisuje istotę miłości małżeńskiej i jej cechy (C.15.1), – wskazuje związek między seksualnością a godnością ludzką (C.15.4), – wskazuje sposób budowania więzi małżeńskiej, – podaje przykłady pracy nad czystością serca (C.15.9), – wymienia rodzaje zagrożeń dla współczesnych małżeństw (C.15.11), – wyjaśnia wartość małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny, – przytacza tekst biblijny mówiący o płodności i przekazywaniu życia, – wymienia naturalne metody planowania rodziny, – określa zasady odpowiedzialnego rodzicielstwa, – wyjaśnia, że życie ludzkie jest święte (C.14.2), – uzasadnia, że miłość ma największą wartość w rodzinie i wychowaniu, – uzasadnia, że najważniejsza w życiu małżeńskim i rodzinnym jest wzajemna miłość, – wyjaśnia słowa Pisma Świętego na temat relacji rodzinnych, – wymienia cechy Maryi i Józefa jako przykłady na drodze rozwoju życia duchowego, – wyjaśnia, że Święta Rodzina zawierzyła Bogu, – nazywa rodzinę chrześcijańską Kościołem domowym, – wyjaśnia, że świadectwo jest podstawowym sposobem głoszenia Ewangelii (F.1.2).

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
– opisuje istotę miłości małżeńskiej i jej cechy (C.15.1), – uzasadnia potrzebę pogłębienia miłości w małżeństwie, – uzasadnia potrzebę budowania małżeństwa na fundamencie wiary, – analizuje nauczanie Kościoła o wizji małżeństwa i rodziny, – wyjaśnia, że dziecko jest darem Boga i owocem miłości rodziców (C.15.10), – wykonuje kolaż obrazujący realizację powołania do ojcostwa i macierzyństwa, – wyjaśnia, na czym polegają metody naturalnego planowania rodziny, – wyjaśnia, że poczęte dziecko jest owocem współdziałania miłości Boga Stwórcy i rodziców (C.15.10), – analizuje, jak zapewnić szczęście, zdrowie i trwałość swojej rodzinie, – uzasadnia, że Bóg jest Panem życia (C.14.1), – uzasadnia potrzebę głoszenia wartości życia (C.14.3), – analizuje zadania rodziny w Bożym planie stworzenia (C.13.2), – przytacza zasady wpływające na tworzenie pozytywnych więzi w małżeństwie i rodzinie, – określa postawę Jezusa, Maryi i Józefa w ich wzajemnych relacjach, – uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3).	– podaje przykłady osób oraz świętych kierujących się miłością (C.15.3), – wyjaśnia znaczenie tekstów źródłowych akcentujących pogłębienie więzi miłości małżeńskiej, – ocenia znaczenie realizacji podstawowych potrzeb oraz kształtowania dojrzałej osobowości dla dobra i szczęścia rodzinnego, – omawia znaczenie modlitwy w rodzinie jako Kościele domowym (E.13.2), – uzasadnia korzyści płynące z naturalnych metod planowania rodziny, – tworzy symbol naturalnych metod planowania rodziny, – przytacza teksty Pisma Świętego i nauczania Kościoła mówiące o przekazywaniu życia, – wykonuje logo „odpowiedzialnego rodzicielstwa”, – objaśnia stanowisko Kościoła wobec zagrożeń życia, – wymienia elementy liturgii Kościoła domowego i uzasadnia potrzebę jej sprawowania (B.4.3), – wyjaśnia naukę Kościoła o zadaniach małżonków w rodzinie, – wykonuje plakat obrazujący sposób wspólnego przeżywania sakramentów świętych w rodzinie, – charakteryzuje teologię sakramentów w służbie wspólnoty (B.7.1), – uzasadnia, że małżeństwo jest sakramentem w służbie drugiemu człowiekowi (B.7.2), – interpretuje teksty i czynności obecne w liturgii sakramentów w służbie wspólnoty (B.7.3).

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
VI. „Śpiewajcie Panu pieśń nową” (Ps 96,1)		
– nazywa, czym jest: „życie wieczne”, – podaje, że zmartwychwstały Chrystus jest drogą naszego zbawienia, – wyjaśnia, na czym polega kult świętych, – wskazuje, jak przygotować się do śmierci otwierającej drogę do życia wiecznego, – objaśnia, co prowadzi do życia wiecznego, – wymienia okresy roku liturgicznego w Kościele, – wymienia najważniejsze uroczystości i święta kościelne (B.3.2), – wymienia zwyczaje Bożonarodzeniowe w tradycji rodziny polskiej, – wyjaśnia rolę tradycji świątecznych w życiu rodziny, – przedstawia wydarzenia od śmierci krzyżowej Jezusa do zmartwychwstania, – podaje, jakie jest znaczenie zmartwychwstania Chrystusa, – wskazuje na potrzebę odpowiedzialności za Ojczyznę.	– definiuje pojęcie: „kontemplacja”, – definiuje pojęcie: „liturgia”, – wskazuje na znaczenie wspólnej modlitwy w rodzinie, – opisuje sposoby przeżywania poszczególnych okresów liturgicznych w rodzinie, – omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), – określa znaczenie wspólnoty rodzinnej, – nazywa, czym jest: „Triduum Paschalne”, – charakteryzuje wydarzenia zbawcze z ostatnich dni życia Jezusa i rozumie ich znaczenie dla swojej wiary, – ukazuje sens i znaczenie zmartwychwstania Chrystusa (A.17.1), – wymienia cechy, jakimi odznacza się bohater Narodu, – wyjaśnia, na czym polega patriotyzm (E.7.4).	– wyjaśnia, dlaczego różaniec jest modlitwą kontemplacyjną, – uzasadnia konieczność modlitwy w rodzinie, – wyjaśnia rolę uczestnictwa w liturgii w wychowaniu człowieka, – uzasadnia wartość kultywowania zwyczajów świątecznych w umacnianiu więzi rodzinnych, – definiuje słowa: „misterium paschalne”, „pascha”, – wymienia okoliczności wydarzeń Wielkiego Tygodnia (A.16.1), – wyjaśnia znaczenie słów: „zstąpił do piekieł” (A.16.2), – definiuje czym są: „epifanie” i „chrystofanie”, – wymienia wydarzenia z życia Jezusa od zmartwychwstania do wniebowstąpienia, – podaje istotę Tajemnicy Odkupienia jako źródła chrześcijańskiej radości (A.17.1), – wyjaśnia, że radość chrześcijańska jest świadectwem wiary uczniów Chrystusa, – objaśnia potrzebę pamięci o bohaterach narodowych.

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
– streszcza naukę Kościoła na temat modlitwy różańcowej, – określa, jaką rolę w kontemplowaniu oblicza Chrystusa pełni Maryja, – podaje naukę Kościoła dotyczącą życia wiecznego i podaje przykłady zastosowania jej we własnym życiu (A.24.1), – omawia rytm modlitwy w cyklu roku liturgicznego, tygodnia i dnia (D.11.2), – przytacza teksty Pisma Świętego mówiące o narodzeniu Jezusa, – wymienia sytuacje ukazywania się Zmartwychwstałego (A.17.2), – opisuje sposoby realizacji powołania chrześcijan do „radowania się w Panu”, – opowiada o bohaterskich czynach dla Ojczyzny, – dowodzi aktualności słów: Bóg, honor, Ojczyzna.	– omawia sposoby obecności Maryi w pobożności ludowej i polskiej tradycji katolickiej (B.10.1), – omawia istotę roku liturgicznego jako rozwinięcia różnych aspektów jedynego Misterium Paschalnego (B.3.1), – analizuje skutki wspólnego przeżywania roku liturgicznego w rodzinie, – omawia istotę liturgii Triduum Paschalnego (B.3.1), – wymienia dokument Kościoła pouczający o Tajemnicy Odkupienia, – prezentuje postacie i zaangażowanie polskich świętych i błogosławionych (E.7.2).

